

IOŚ-PIB

Instytut Ochrony Środowiska
Państwowy Instytut Badawczy

Wytyczne nr 11

**Wytyczne dotyczące planów neutralności
klimatycznej jako warunku przydziału bezpłatnych
uprawnień**

Tłumaczenie robocze

WARSZAWA, LUTY 2026

Przedstawiony materiał pomocniczy stanowi robocze tłumaczenie, przygotowane przez pracowników Zespołu Rozdziału Uprawnień KOBIZE, dokumentu Komisji Europejskiej „Guidance Document n°11 on the harmonised free allocation methodology for the EU ETS – 2025 revision Guidance on Climate-neutrality plans as a condition to free allocation, opublikowanego w celu ułatwienia w dostosowaniu się do wymogów zmienionego rozporządzenia delegowanego Komisji Europejskiej (UE) nr 2019/331 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na podstawie art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

W razie jakichkolwiek wątpliwości, do momentu publikacji oficjalnego tłumaczenia, rozstrzygająca jest wersja anglojęzyczna tłumaczonego dokumentu opublikowana pod adresem internetowym https://climate.ec.europa.eu/document/download/a562fd58-1be8-44ed-8c6b-f5c449ca26ee_en?filename=11_gd11_cnps_en.pdf

Materiał przedstawia poglądy autorów i nie odzwierciedla stanowiska Ministerstwa Środowiska oraz innych organów administracji rządowej.

Niniejszy dokument może być używany, kopiowany i rozpowszechniany, w całości lub w części, wyłącznie w celach niekomercyjnych ze wskazaniem źródła ich pochodzenia.

**Działalność KOBiZE jest finansowana ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**

KOMISJA EUROPEJSKA
DYREKCJA GENERALNA
DZIAŁANIA W DZIEDZINIE KLIMATU

Dyrekcja B – Europejskie i Międzynarodowe rynki uprawnień do emisji dwutlenku węgla

Dokument nr 11 z wytycznymi
w sprawie zharmonizowanej metodologii przydziału bezpłatnych
uprawnień w ramach EU ETS – zmiana w 2025 r.

Wytyczne dotyczące planów neutralności klimatycznej jako warunku przydziału bezpłatnych uprawnień

Wersja ostateczna wydana w dniu 19 stycznia 2026 r.

Wytyczne nie stanowią oficjalnego stanowiska Komisji i nie są prawnie wiążące. Niniejsze wytyczne mają jednak na celu wyjaśnienie wymogów ustanowionych w dyrektywie w EU ETS, w rozporządzeniu w sprawie FAR i w rozporządzeniu w sprawie PNK i mają zasadnicze znaczenie dla zrozumienia tych prawnie wiążących zasad.

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

ZAWARTOŚĆ

1	Wprowadzenie	5
1.1	Zakres niniejszego dokumentu z wytycznymi	5
1.2	Struktura niniejszego dokumentu z wytycznymi	5
1.3	Gdzie znaleźć wytyczne	6
2	Warunkowość przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do PNK	7
2.1	Ramy prawne dotyczące planów neutralności klimatycznej	7
2.2	Uwagi ogólne dotyczące PNK	10
2.2.1	Pojęcia i definicje PNK	10
2.2.2	Proces opracowywania i wdrażania PNK	15
2.3	Warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień dla instalacji p-BM powyżej 80. percentyla	27
2.4	Warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień dla sieci ciepłowniczej	29
3	Plan neutralności klimatycznej	36
3.1	Minimalna zawartość	36
3.2	Wymagania PNK	40
3.2.1	Identyfikacja instalacji	40
3.2.2	Zakres i granice systemu	40
3.2.3	Historyczne poziomy emisji	40
3.2.4	Wartości docelowe i kamienie milowe	41
3.2.5	Środki i inwestycje	42
3.2.6	Wpływy	47
4	Załącznik A Wykaz skrótów	49
5	Załącznik B Przegląd odpowiednich przepisów	51

1 Wprowadzenie

1.1 Zakres niniejszego dokumentu z wytycznymi

Niniejszy dokument z wytycznymi (GD) jest częścią grupy dokumentów, które mają wspierać państwa członkowskie¹ oraz ich właściwe organy w spójnej implementacji w całej Unii metodyki przydziału na drugi podokres przydziału w ramach fazy 4 EU ETS, w następstwie zmiany dyrektywy w sprawie EU ETS² i rozporządzenia delegowanego Komisji 2019/331 w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na podstawie art. 10a dyrektywy EU ETS³ oraz późniejszych aktów wykonawczych. Dokument nr 1 z wytycznymi Ogólne wytyczne do metodyki przydziału uprawnień zawierają przegląd kontekstu legislacyjnego dla grupy dokumentów zawierających wytyczne. Wyjaśnia również, w jaki sposób różne dokumenty z wytycznymi odnoszą się do siebie i zawiera glosariusz terminologii stosowanej w wytycznych.

Niniejszy dokument z wytycznymi koncentruje się na metodyce przydziału bezpłatnych uprawnień zgodnie z art. 10a, opisaną w Dokumencie z wytycznymi nr 1 w odniesieniu do przedkładania przez prowadzących instalacje w EU ETS planów neutralności klimatycznej (PNK) w celu spełnienia wymogów warunkowości przydziału bezpłatnych uprawnień, a także kryteria, które muszą spełniać takie PNK.

Uwaga dotycząca nierozstrzygniętych kwestii w niniejszej wersji Dokumentu z wytycznymi

Ponieważ nowelizacja przepisów dotyczących metodyki przydziału uprawnień nie została jeszcze ukończona, niektóre elementy niniejszego dokumentu nie zostały jeszcze określone. Dotyczy to w szczególności kwestii związanych ze zmianą FAR, zmianą rozporządzenia w sprawie zmian poziomu działalności (ALCR) oraz zmianami rozporządzenia w sprawie akredytacji i weryfikacji. Ponadto może to również odnosić się do innych przepisów lub do towarzyszących im dokumentów z wytycznymi, które są jeszcze w trakcie nowelizacji.

1.2 Struktura niniejszego dokumentu z wytycznymi

W sekcji 2 opisano przypadki, w których część przydziału bezpłatnych uprawnień w drugim okresie przydziału w fazie 4 jest uzależniona od wdrożenia zgodnego z przepisami planu neutralności klimatycznej, omawiającego przypadki instalacji z podinstalacjami objętymi wskaźnikami emisyjności dla produktów powyżej 80 percentyla⁴ i podinstalacji sieci ciepłowniczych. Sekcja 3 koncentruje się

¹W przypadku gdy termin „państwa członkowskie” jest używany w niniejszym dokumencie z wytycznymi, uwzględnia państwa EFTA objęte EU ETS w stosowanych przypadkach.

²Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/959 z dnia 10 maja 2023 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz decyzję (UE) 2015/1814 w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Tekst mający znaczenie dla EOG), PE/9/2023/REV/1, Dz.U. L 130 z 16.5.2023, s. 134–202, zob.: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj>

³<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0331>

⁴Dokładnie: „instalacje posiadające podinstalacje objęte wskaźnikiem emisyjności dla produktu (p-BM), których poziomy emisji gazów cieplarnianych były wyższe niż 80-ty percentyl poziomów emisji dla odpowiednich wskaźników emisyjności dla produktów”.

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

na obowiązkowych elementach PNK, wyjaśniając definicje i pojęcia stosowane w odniesieniu do minimalnej zawartości PNK zgodnie z rozporządzeniem PNK.

W celu dalszego poprowadzenia czytelnika przez treść niniejszego dokumentu z wytycznymi zastosowano następujące konwencje:

- Odpowiednie artykuły ustawodawcze zostały wyróżnione kursywą w polach tekstowych;
- ⇒ jest używany do odnoszenia się do innych sekcji, w których określone elementy są cytowane;
- W przypadku fragmentów, które mogą mieć szczególne znaczenie dla czytelnika, na marginesie znajduje się następująca ikona:
- Wykaz skrótów znajduje się w załączniku A do niniejszych wytycznych;
- Przegląd odpowiednich przepisów, wraz z ich formalnym numerem regulacyjnym i „krótkim tytułem” użytym w niniejszych wytycznych, znajduje się w załączniku B.

W tym miejscu należy zauważyć, że (w przypadku ustępów i akapitów) nagłówki pól tekstowych niekoniecznie odnoszą się do żadnych formalnych tytułów artykułów. Jeżeli nie istnieją, to w celu odzwierciedlenia treści tekstu prawnego zamieszczonego w polu tekstowym stosuje się nagłówki.

1.3 Gdzie znaleźć wytyczne

Wszystkie dokumenty z wytycznymi Komisji, najczęściej zadawane pytania i szablony dotyczące zasad przydziału bezpłatnych uprawnień można znaleźć pod adresem: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets/free-allocation_en#documentation

Ponadto Komisja przedstawiła obszerny zestaw materiałów zawierających wytyczne dotyczące MRVA (monitorowanie, raportowanie, weryfikacja i akredytacja) w ramach EU ETS⁵. Zakłada się, że użytkownik aktualnego dokumentu zna przynajmniej podstawowe zasady MRVA.

⁵https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/monitoring_en#tab-0-1 – zob. w szczególności sekcja „Szybkie przewodniki”.

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

2 Warunkowość przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do PNK

W niniejszej sekcji wyjaśniono zasady określone w ramach prawnych dotyczących planów neutralności klimatycznej w kontekście EU ETS. Ramy te opisano po raz pierwszy w sekcji 2.1. Dyrektywa w sprawie EU ETS i jej przepisy wykonawcze zawierają różne przepisy, które mają zastosowanie do PNK w odniesieniu do podinstalacji objęta wskaźnikiem emisyjności dla produktu oraz do podinstalacji sieci ciepłowniczej. Te przekrojowe przepisy wyjaśniono w sekcji 2.2, koncentrując się na wspólnych definicjach i procesie administracyjnym opracowywania i wdrażania PNK. Przepisy szczegółowe dotyczące podinstalacji objętych wskaźnikiem emisyjności dla produktu i sieci ciepłowniczych zostały opisane odpowiednio w sekcjach 2.3 i 2.4. Minimalna zawartość PNKPNK jest opisana w sekcji 3.

2.1 Ramy prawne dotyczące planów neutralności klimatycznej

Dyrektywa w sprawie EU ETS z 2023 r. zawiera różne przepisy mające na celu dostosowanie EU ETS do poziomu ambicji pakietu politycznego „Gotowi na 55”. Oprócz zmniejszenia całkowitej liczby uprawnień dostępnych w ramach szybszego zmniejszania pułapu, kilka przepisów ma na celu zmniejszenie liczby bezpłatnych uprawnień wydanych na mocy art. 10a dyrektywy. Zaktualizowany art. 10a ust. 1 wprowadza szereg przypadków warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień w ust. 5, tj. sytuacje, w których pewne warunki muszą zostać spełnione przed wydaniem pełnej ostatecznej liczby bezpłatnych uprawnień.

W dyrektywie zdefiniowano trzy odrębne przypadki takiej warunkowości:

1. Przydział bezpłatnych uprawnień dla kwalifikujących się instalacji zostanie zmniejszony o 20 %, jeżeli operatorzy nie zrealizowali niektórych zaleceń dotyczących efektywności energetycznej wynikających z audytów energetycznych lub systemów zarządzania energią zgodnie z wymogami dyrektywy UE w sprawie efektywności energetycznej⁶.
2. Przydział bezpłatnych uprawnień dla kwalifikujących się instalacji posiadających podinstalacje objęte wskaźnikiem emisyjności dla produktu (p-BM)⁷ zostanie zmniejszony o 20 %, jeżeli poziomy emisji gazów cieplarnianych takich podinstalacji były wyższe niż 80. percentyl poziomów emisji dla odpowiednich wskaźników emisyjności dla produktów, chyba że dla takich instalacji opracowano zgodny z przepisami plan neutralności klimatycznej (PNK).
3. Prowadzący instalacje z podinstalacją sieć ciepłownicza w państwach członkowskich o

⁶Dyrektywa EU ETS z 2023 r. odnosi się do art.68 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej z 2012 r., w którym określono instalacje, które muszą posiadać certyfikowany system zarządzania energią lub przeprowadzać audyty energetyczne pod względem rocznego zużycia energii przez instalacje. Nie należy mylić tego z zaktualizowaną dyrektywą w sprawie efektywności energetycznej (2023 r.), w której przepis ten znajduje się w art. 11. Zob.: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE, Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1–56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/27/oj>

⁷W dalszej części niniejszego dokumentu z wytycznymi podinstalacje objęte wskaźnikiem emisyjności dla produktu będą nazywane w skrócie „instalacjami p-BM”. Należy zauważyć, że PNKPNK ma zastosowanie do całej instalacji, chyba że wartość p-BM stanowi mniej niż 20 % całkowitego przydziału bezpłatnych uprawnień dla instalacji. Oznacza to, że PNK musi obejmować wszystkie podinstalacje obecne w instalacji, tj. nie tylko podinstalacje p-BM, ale również tzw. podinstalacje rezerwowe (ciepło-BM, paliwo-BM i emisje procesowe - BM). Więcej informacji można znaleźć w sekcji 2.3.

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

stosunkowo wysokich emisjach z ciepłownictwa⁸ mogą uzyskać dodatkowe 30 % bezpłatnych uprawnień, pod warunkiem że opracują oni zgodny z przepisami PNK i poczynią wystarczającą inwestycję, które doprowadzą do znaczącej redukcji emisji przed 2030 r.

Art. 10a ust. 1 upoważnia również Komisję Europejską do przyjmowania aktów delegowanych w celu dalszego doprecyzowania wymogów dotyczących informacji, które operatorzy muszą przedłożyć w celu wykazania, czy określone warunki zostały spełnione, a także procedur oceny zgodności. Częściowo dokonano tego w art. 22b zmienionego **FAR**⁹. Więcej informacji na temat warunkowości przydziału bezpłatnych uprawnień w przypadku niewystarczającego wdrożenia środków w zakresie efektywności energetycznej (warunkowość nr 1 powyżej) znajduje się w *Dokumencie nr 12 z wytycznymi dotyczącymi uwarunkowania przydziału bezpłatnych uprawnień od wdrożenia środków poprawy efektywności energetycznej*.¹⁰

W dwóch pozostałych przypadkach (warunki nr 2 i nr 3 powyżej) FAR zawiera pewne dalsze przepisy dotyczące PNK. Wyjaśniają one wpływ niespełnienia określonych warunków na przydział bezpłatnych uprawnień dla instalacji. Obejmuje to wpływ w przypadku, gdy zarówno warunek nr 1, jak i warunek nr 2 nie są spełnione (więcej informacji znajduje się w sekcji 2.2), a także związek między przydziałem na poziomie instalacji w odniesieniu do podinstalacji objętych wskaźnikiem dla produktu (więcej informacji znajduje się w sekcji 2.3). FAR określa również harmonogram kontroli zgodności PNK, rolę właściwych organów i weryfikatorów oraz zasady aktualizacji i publikacji PNK (zob. sekcja 2.2).

Ponadto przyjęto odrębne **rozporządzenie wykonawcze w sprawie PNK**¹¹, które określa minimalną treść i format planów oraz określa główną terminologię stosowaną w PNK. Rozporządzenie w sprawie PNK uwzględnia potrzebę spójności z istniejącymi przepisami UE i opiera się na istniejących definicjach i koncepcjach, w tym Europejskim prawie o klimacie¹², Instrumencie na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz Społecznym Funduszu Klimatycznym¹³, a także na dyrektywie w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD), a także

⁸Więcej szczegółów można określić w kategoriach udziału emisji DH i PKB państw członkowskich w całkowitych emisjach DH w UE i PKB, zob. sekcja 2.4.

⁹Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2024/873 z dnia 30.1.2024 r. zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2019/331 w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii, http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/873/oj

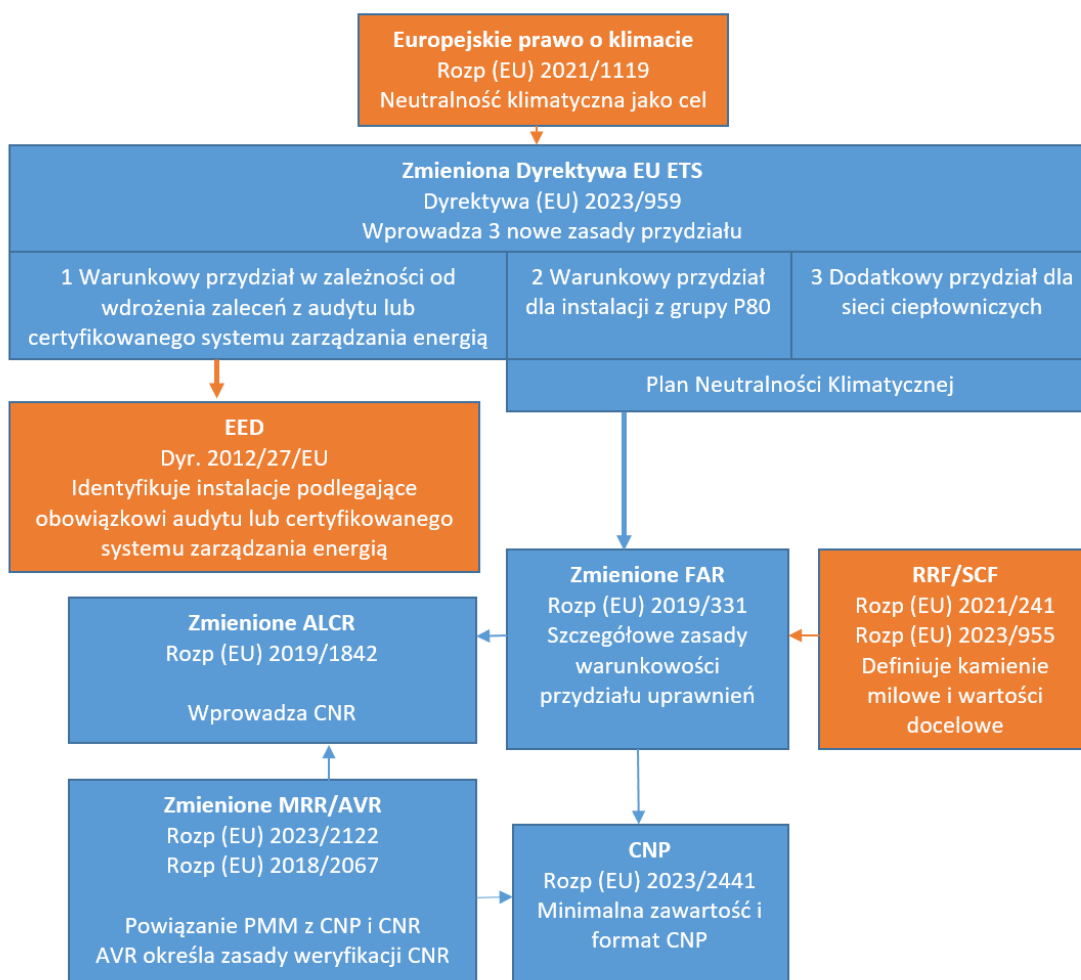
¹⁰https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets/free-allocation_en%23documentation

¹¹Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/2441 z dnia 31 października 2023 r. ustanawiające zasady stosowania dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do treści i formatu planów neutralności klimatycznej niezbędnych do przyznania przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji, zob.: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32023R2441>.

¹²Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. ustanawiające ramy na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 („Europejskie prawo o klimacie”) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1), <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>

¹³Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17), <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>; Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/955 z dnia 10 maja 2023 r. ustanawiające Społeczny Fundusz Klimatyczny i zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1060 (Dz.U. L 130 z 16.5.2023, s. 1), <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj>.

rozporządzeniu w sprawie monitorowania i sprawozdawczości (MRR)¹⁴ i FAR, jak przedstawiono na rys. 1.

Rys. 1 Relacje między różnymi częściami prawodawstwa mającego wpływ na PNK w zakresie przydziału bezpłatnych uprawnień¹³, pomiędzy dyrektywą w sprawie EU ETS oraz jej aktami delegowanymi i wykonawczymi przedstawionymi na niebiesko¹⁴, a innymi przepisami w kolorze

¹⁴Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (Dz.U. L 322 z 16.12.2022, s. 15-80), <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2066 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012 (Dz.U. L 334 z 31.12.2018, s. 1), http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2066/oj.

¹³warunki dotyczące efektywności energetycznej są również bardziej rozwinięte w innych przepisach (takich jak FAR i ALCR). Połączenia te nie są tutaj pokazywane ze względu na jasność wykresu. Więcej informacji można znaleźć w GD12 w sprawie warunkowości w zakresie efektywności energetycznej.

¹⁴ AVR = rozporządzenie w sprawie akredytacji i weryfikacji, rozporządzenie wykonawcze (UE) 2018/2067 w sprawie weryfikacji danych i akredytacji weryfikatorów zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE, http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/oj

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

pomarańczowym¹⁵.

2.2 Uwagi ogólne dotyczące PNK

2.2.1 Pojęcia i definicje PNK

Neutralność klimatyczna

Definicja neutralności klimatycznej stosowana w dyrektywie w sprawie EU ETS i jej przepisach wykonawczych opiera się na opisie unijnego celu neutralności klimatycznej na 2050 r., określonego w art. 2 europejskiego prawa o klimacie (zob. *ramka tekstowa 1*).

Ramka tekstowa 1 Europejskie prawo o klimacie Art.2.1: Definicja neutralności klimatycznej

Emisje i pochłanianie gazów cieplarnianych w całej Unii, uregulowane przez prawo Unii, należy zrównoważyć w Unii najpóźniej do 2050 r., tym samym zmniejszając emisje do poziomu zero netto w tym terminie, a następnie Unia powinna dążyć do osiągnięcia ujemnych emisji.

Oznacza to, że:

- Zakres planów neutralności klimatycznej wykracza poza samą emisję CO₂, obejmując również inne gazy cieplarniane (wyrażone w ekwiwalentach CO₂).
- Neutralność klimatyczna odnosi się do emisji netto, tj. do emisji gazów cieplarnianych i pochłaniania przez pochłaniacze.
- Harmonogram osiągnięcia takich zerowych emisji netto wynosi do 2050 r. włącznie.

W odniesieniu do PNK w kontekście dyrektywy EU ETS definicja ta ogranicza się do gazów oraz źródeł i pochłaniaczy objętych systemem.¹⁶ Oznacza to obecnie włączenie CO₂, a także N₂O z produkcji kwasu azotowego, kwasu adypinowego i kwasu glioksalowego i glioksyłowego oraz PFC z produkcji aluminium pierwotnego jako źródła oraz niektórych technologii usuwania emisji CO₂ związanego w produkcie. Usuwanie przez pochłaniacze biologiczne (tj. leśnictwo) jest wyłączone z EU ETS, a zatem również z PNK. Ponadto ustalono, że cele prowadzących instalacje w zakresie neutralności klimatycznej nie mogą zostać osiągnięte poprzez wykorzystanie jednostek kompensacji emisji dwutlenku węgla¹⁷. Wykorzystanie wszelkich technologii redukcji emisji lub usuwania w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej powinno być zgodne z odpowiednimi (krajowymi i wspólnotowymi) przepisami.

¹⁵* = lub certyfikowane systemy zarządzania energią.

¹⁶Zgodnie z pkt 5 załącznika do rozporządzenia w sprawie PNK, który odnosi się do definicji zgodnie z zasadami i granicami systemu określonymi w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2018/2066 (MRR) i w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2019/331 (FAR).

¹⁷Jak określono w *polu tekstowym 3*.

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

Plany neutralności klimatycznej

Warunkowość bezpłatnych uprawnień w ramach zmienionej dyrektywy w sprawie EU ETS została najpierw określona w odniesieniu do wdrażania środków w zakresie efektywności energetycznej (warunek nr 1 w sekcji 2.1), w art. 10a ust. 1 akapit 3. Plany neutralności klimatycznej są następnie wprowadzane w akapicie piątym, który koncentruje się na (pod)instalacjach produktowych (zob. *ramka tekstowa 2*). W przypadku instalacji sieci ciepłowniczej warunkowość przydziału bezpłatnych uprawnień została wprowadzona później, w art. 10b ust. 4 dyrektywy (zob. *ramka tekstowa 3*).

W tym miejscu należy zauważyć, że podmioty gospodarcze nie mają prawnego obowiązku przedłożenia PNK. Jedynie w przypadku, gdy operatorzy chcą otrzymać bezpłatne uprawnienia, które są uzależnione od tego, czy posiadają zgodny z przepisami PNK, są oni zobowiązani do przedłożenia takiego planu w celu ustalenia ich kwalifikowalności.

Ramka tekstowa 2 Dyrektywa w sprawie EU ETS z 2023 r., art. 10a ust. 1 akapit piąty: Przydział bezpłatnych uprawnień uzależniony od planu neutralności klimatycznej (dla instalacji p-BM powyżej 80. percentyla)

Oprócz wymogów określonych w akapicie trzecim niniejszego ustępu¹⁸ redukcję o 20 %, o której mowa w tym akapicie, stosuje się, jeżeli do 1 maja 2024 r. prowadzący instalacje, w przypadku których poziom emisji gazów cieplarnianych jest wyższy niż 80. percentyl w odniesieniu do poziomu emisji dla odpowiednich wskaźników emisyjności dla produktów, nie ustanowią planu neutralności klimatycznej dla każdej z tych instalacji w odniesieniu do jej działalności objętej niniejszą dyrektywą. Plan ten zawiera elementy określone w tym artykule i jest ustanawiany zgodnie z aktem wykonawczym przewidzianym w art. 10b ust. 4. Artykuł 10b ust. 4 rozumie się jako odnoszący się wyłącznie do poziomu instalacji.

⇒Należy zauważyć, że sposób, w jaki zmniejszenie przydziału o 20 % jest stosowane w odniesieniu do przedmiotowych instalacji, jest dalej omawiane w sekcji 2.3 poniżej, natomiast proces i harmonogram składania PNK opisano w sekcji 2.2.2.

Środki, do osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych w ramach PNK

Akapit piąty art. 10a ust. 1 Dyrektywy EU ETS, o którym mowa powyżej, odnosi się do PNK art. 10b dotyczącego „przejściowych środków wsparcia niektórych energochłonnych sektorów w przypadku ucieczki emisji”, w którym wymóg przedłożenia PNK został ustanowiony, aby operatorzy systemów ciepłowniczych kwalifikowali się do dodatkowego przydziału bezpłatnych uprawnień (zob. *ramka tekstowa 3*). W związku z tym wszystkie PNK muszą zawierać informacje na temat środków i inwestycji, wdrażanych do osiągnięcia celów i wartości pośrednich oraz szacowanego wpływu każdego ze środków i każdej z inwestycji, o których mowa w ramce tekstowej poniżej, włączając PNK dla instalacji p-BM.

¹⁸Odniesienie do warunkowości związanej ze środkami w zakresie efektywności energetycznej określonymi w zleconych audytach energetycznych.

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

Ramka tekstowa 3 Dyrektywa EU ETS z 2023, art. 10b ust. 4: Informacje wymagane w PNK

Do dnia 1 maja 2024 r. operatorzy sieci ciepłowniczej opracowują plan osiągnięcia neutralności klimatycznej dla instalacji, w odniesieniu do których ubiegają się o dodatkowy przydział bezpłatnych uprawnień na mocy akapitu drugiego niniejszego ustępu. Plan ten jest zgodny z celem neutralności klimatycznej ustanowionym w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1119 i określa:

(a) środki i inwestycje mające na celu osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. na poziomie instalacji lub przedsiębiorstwa, z wyłączeniem wykorzystania jednostek kompensacji emisji dwutlenku węgla;

(b) cele i wartości pośrednie pozwalające zmierzyć do dnia 31 grudnia 2025 r., a następnie co pięć lat do 31 grudnia, postępy w osiąganiu neutralności klimatycznej, zgodnie z lit. a) niniejszego akapitu;

(c) szacowany wpływ każdego ze środków i każdej z inwestycji, o których mowa w lit. a) niniejszego akapitu na obniżenie emisji gazów cieplarnianych.

⇒ Należy zauważyć, że definicja cele i wartości pośrednie (=kamienie milowe i wartości docelowe) jest dalej omawiana w sekcji 3.2.4.¹⁹

W tym miejscu należy zauważyć, że odniesienie do „poziomu przedsiębiorstwa” w lit. a) w polu tekstowym 3 ma zastosowanie wyłącznie do sieci ciepłowniczych, a nie do podinstalacji produktowych, jak wyjaśniono w rozporządzeniu w sprawie PNK i zmienionym FAR (zob. sekcja 2.3). Rozporządzenie w sprawie PNK precyzuje ponadto, że w lit. b) powyżej „kamienie milowe” odnoszą się do osiągnięć jakościowych, podczas gdy „wartości docelowe” odnosi się do ilościowych osiągnięć w zakresie redukcji emisji (motyw 5). Poniżej przedstawiono kilka przykładów takich kamieni milowych i wartości docelowych.

Przykłady kamieni milowych obejmują:

- Podjęta decyzja dotycząca inwestycji finansowych;
- Uzyskane pozwolenia na budowę;
- Rozpoczęcie budowy lub instalacji sprzętu;
- Rozpoczęcie operacji.

Przykłady wartości docelowych:

- Względna redukcja emisji (%) w roku X w porównaniu z emisjami historycznymi;
- Bezwzględna redukcja emisji w roku X w porównaniu z emisjami historycznymi;
- Względna redukcja emisyjności w roku X w porównaniu z poziomem bazowym specyficznych emisji;
- Względna redukcja poniżej poziomu odpowiedniego benchmarku.

¹⁹Należy zauważyć, że (w perspektywie krótkoterminowej) cele niekoniecznie muszą być celami redukcji emisji (np. na 2025 r.), jak wyjaśniono w sekcji 3.2.4.

Pole tekstowe 4 rozporządzenia PNK art. 2: Treść planów neutralności klimatycznej

(2) „kamienie milowe” wskaźniki jakościowe w odniesieniu do postępów w realizacji środka lub inwestycji z zamiarem osiągnięcia celu polegającego na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r., określonego w art. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1119, na poziomie instalacji lub opcjonalnie na poziomie przedsiębiorstwa w przypadku operatorów sieci ciepłowniczych, na podstawie art. 10a ust. 1 akapit piąty oraz art. 10b ust. 4 akapit trzeci dyrektywy 2003/87/WE, z wyłączeniem wykorzystania jednostek kompensacji emisji;

(3) „wartości docelowe” oznaczają wskaźniki ilościowe w odniesieniu do postępów w realizacji środka lub inwestycji z zamiarem osiągnięcia celu polegającego na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r., określonego w art. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1119, na poziomie instalacji lub opcjonalnie na poziomie przedsiębiorstwa w przypadku operatorów sieci ciepłowniczych, na podstawie art. 10a ust. 1 akapit piąty oraz art. 10b ust. 4 akapit trzeci dyrektywy 2003/87/WE, z wyłączeniem wykorzystania jednostek kompensacji emisji;

(4) „częściowe wartości docelowe i kamienie milowe” oznaczają wartości docelowe i kamienie milowe wyznaczone na dzień 31 grudnia 2025 r., a następnie wyznaczane co pięć lat na dzień 31 grudnia.

⇒Należy zauważyć, że definicja środków i inwestycji jest dalej omawiana w sekcji 3.2.5.

Niekumulacyjny charakter redukcji o 20% w przypadku spełniania obu zasad warunkowości

Należy zauważyć, że w przypadku instalacji p-BM, które mieszczą się powyżej 80. percentyla (warunkowość nr 2 w sekcji 2.1 powyżej), może mieć zastosowanie również warunkowość związana z wdrażaniem środków w zakresie efektywności energetycznej (warunkowość nr 1 w sekcji 2.1). Jest to określane w zmienionym FAR jako „podwójna warunkowość”. W takim przypadku zmniejszenie bezpłatnych uprawnień o 20 % stosuje się tylko raz. Oznacza to, że:

- Jeżeli zarówno warunek 1 jak i warunek 2 są spełnione, prowadzący instalację kwalifikują się do pełnej liczby bezpłatnych uprawnień;
- Jeżeli warunek 1 lub warunek 2 nie są spełnione, stosuje się korektę o 20 % przydziału bezpłatnych uprawnień;
- Jeżeli oba warunki 1 i 2 nie są spełnione, stosuje się korektę o 20 % przydziału bezpłatnych uprawnień.

W zmienionym FAR warunkowość nr 1 jest objęta art. 22a, a warunkowość nr 2 w art. 22b, podwójna warunkowość, o której mowa w art. 22c (zob. ramka tekstowa 5).

Pole tekstowe 5 FAR art. 22: Warunkowość i podwójna warunkowość

Preambuła 24

Aby zagwarantować zachęty związane ze stosowaniem zdublowanych zasad warunkowości i uniknąć nieuzasadnionych konsekwencji, nie należy kumulować zasad warunkowości przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do wdrażania środków poprawy efektywności energetycznej ani zasad warunkowości przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do planów neutralności klimatycznej. Oznacza to, że zmniejszenie przydziału bezpłatnych uprawnień o 20 % powinno mieć zastosowanie

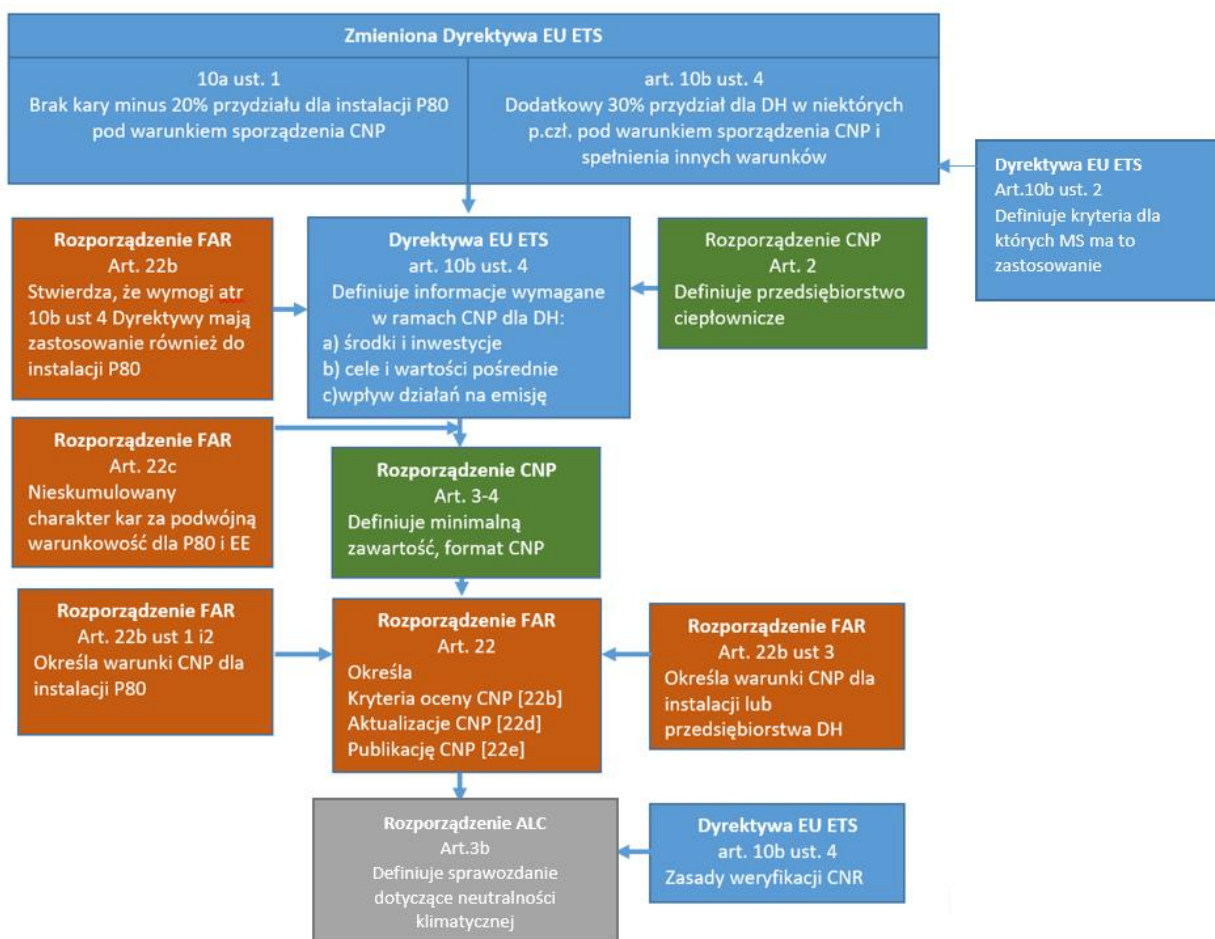
Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

jedna lub obie z zasad warunkowości nie są spełnione zgodnie z art. 10a ust. 1 akapity trzeci i piąty dyrektywy 2003/87/WE.

Artykuł 22c Niekumulacyjny charakter redukcji o 20 %, o której mowa w art. 22a i 22b

Redukcja o 20 %, o którym mowa w art. 22a i 22b, stosuje się do instalacji tylko raz w odpowiednim okresie, na które przydzielane są uprawnienia.

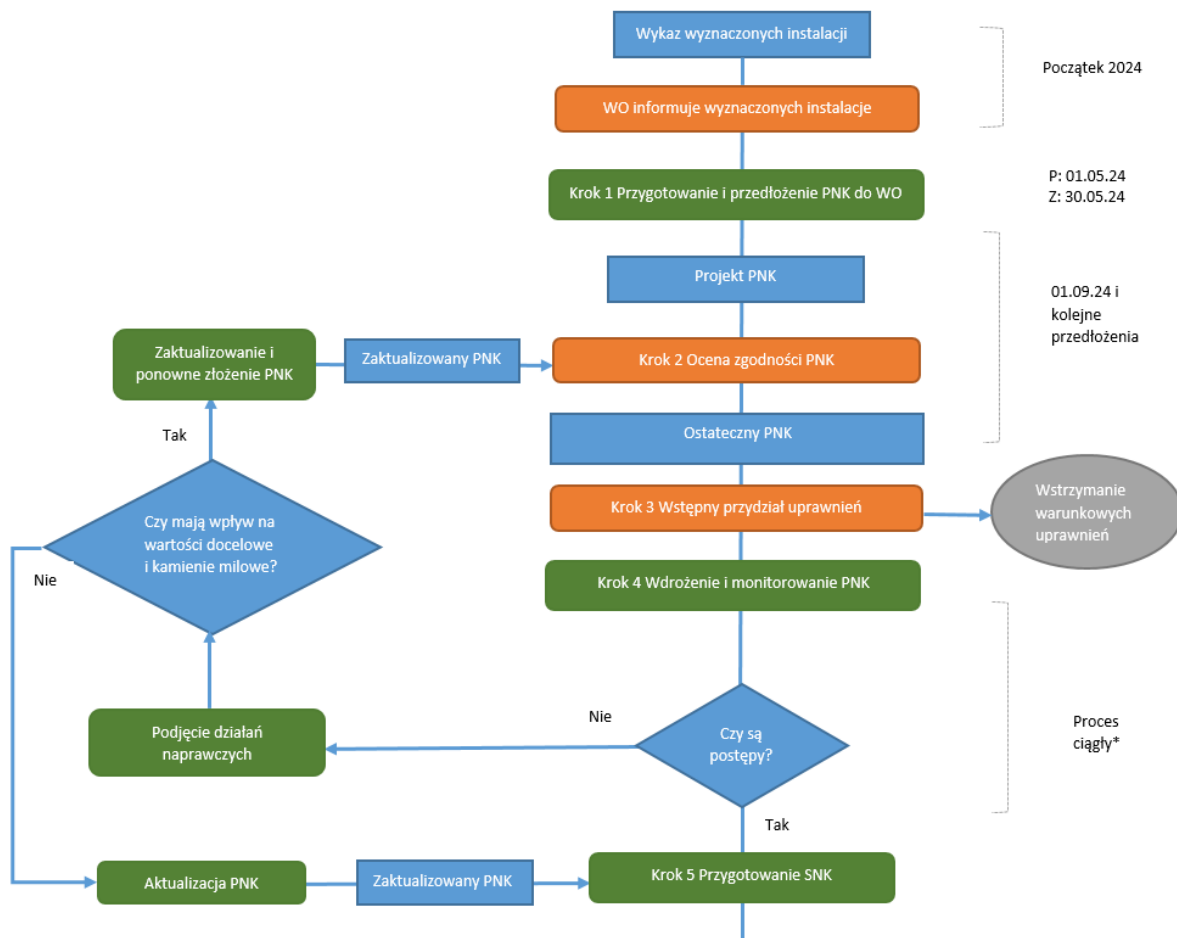
Na rys. 2 poniżej przedstawiono, w jaki sposób różne przepisy dotyczące warunkowości PNK odnoszą się do siebie.

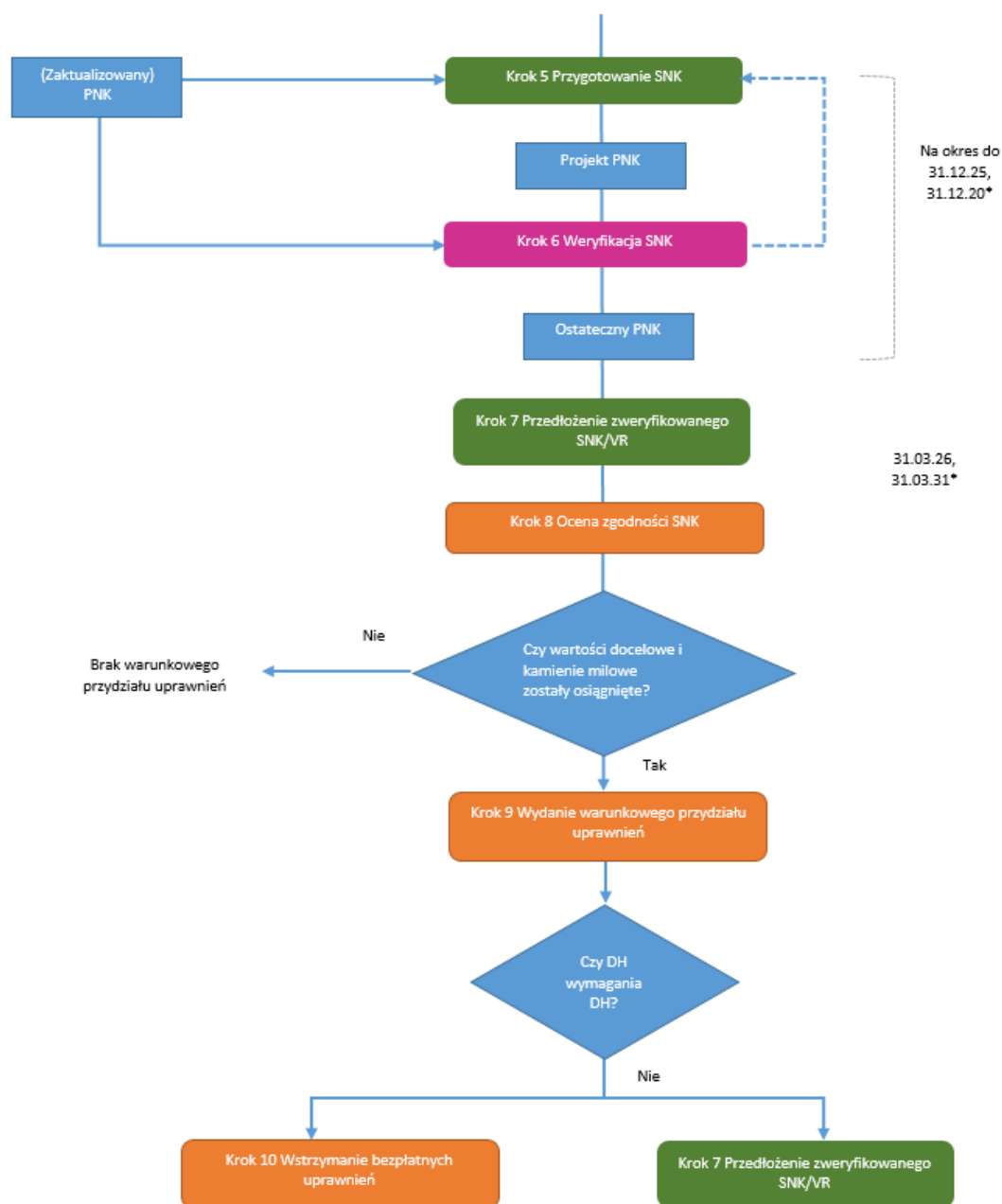
Rys. 2 Relacje między różnymi artykułami ustawodawczymi związanymi z PNK (dyrektywa EU ETS z 2023 r. jest pokazana na niebiesko, w wersji pomarańczowej FAR za 2023 r., w kolorze zielonym rozporządzenie w sprawie PNK oraz w wersji szarej, ALCR, które ma zostać jeszcze zmienione).

2.2.2 Proces opracowywania i wdrażania PNK

Na rys. 3 poniżej przedstawiono proces opracowywania i kontroli zgodności PNK zarówno dla instalacji p-BM, jak i instalacji sieci ciepłowniczej, o ile nie wskazano inaczej. Główne kroki omówiono poniżej.

Rysunek 3.a. Proces opracowywania i wdrażania PNK – kroki 1-5. Elipsy pokazują działania różnych zainteresowanych stron (pomarańczowy = WO, zielony = operator, fioletowy = weryfikator). Prostokątne pola zawierają wyniki (VR = Sprawozdanie z weryfikacji). *=i później co 5 lat.

Rysunek 3.b. Proces opracowywania i wdrażania PNK – kroki 1-5. Elipsy pokazują działania różnych zainteresowanych stron (pomarańczowy = WO, zielony = operator, fioletowy = weryfikator). Prostokątne pola zawierają wyniki (VR = Sprawozdanie z weryfikacji).*=i później co 5 lat.

Operatorzy sieci ciepłowniczej (tzw. operatorzy DH)²⁰ kwalifikują się do ubiegania się o dodatkowy przydział bezpłatnych uprawnień, jeżeli mają siedzibę w jednym z państw członkowskich, które spełniają kryteria określone w art. 10b ust. 4 dyrektywy (szczegółowe informacje znajdują się w sekcji

²⁰Zob. sekcja Warunkowe przydziały bezpłatnych uprawnień dla ciepłownictwa komunalnego 2.4 w odniesieniu do dokładnej definicji operatorów DH oraz zakresu emisji kwalifikujących się do warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień.

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

2.4). Dotyczy to tylko drugiego podokresu przydziału w fazie 4.

W odniesieniu do *podinstalacji produktowych* Komisja sporządziła wykaz instalacji, których przydział bezpłatnych uprawnień zostanie zmniejszony o 20 %, jeżeli nie opracują one zgodnego z przepisami PNK, zgodnie z art. 10a ust. 1 dyrektywy (więcej szczegółów zob. sekcja 2.3). Wykaz ten jest udostępniany właściwym organom (tzw. WO) państw członkowskich, które są odpowiedzialne za informowanie zainteresowanych podmiotów. Należy zauważyć, że wykaz ten nie zostanie zaktualizowany w celu zapewnienia pewności prawa podmiotom znajdującym się w wykazie, jak również podmiotom nieujętych w wykazie.²¹ W przypadku instalacji znajdujących się w wykazie obowiązki w zakresie PNK pozostają w mocy do czasu osiągnięcia wszystkich celów (w kierunku neutralności klimatycznej w 2050 r.), chyba że instalacja lub odpowiednia podinstalacja produktowa przestanie działać i biorąc pod uwagę, że zmiany w zdolnościach fizycznych lub technologii nie pozwalają na ponowne uruchomienie produkcji w ramach tej podinstalacji.²²

Krok 1 Przygotowanie i przedłożenie PNK

Tak wyznaczone podmioty, które chcą otrzymać warunkową liczbę przydziału bezpłatnych uprawnień, muszą przygotować PNK zgodnie z minimalnymi wymogami dotyczącymi treści i formatu określonymi w załączniku do rozporządzenia w sprawie PNK (zob. sekcja 3.1). W przypadku gdy wyznaczeni operatorzy zdecydują się nie ubiegać się o warunkową liczbę przydziału bezpłatnych uprawnień lub nie otrzymywać takiej liczby, *nie* potrzebują opracowywać i przedkładać PNK. Dotyczy to zarówno prowadzących instalację DH, jak i instalacje p-BM.

Przedłożone PNK muszą być opracowywane przy użyciu wzoru PNK dostarczonego przez Komisję, chyba że właściwy organ państwa członkowskiego opracował własny szablon dla swoich prowadzących instalację. Jeżeli państwa członkowskie zdecydują się na to, wzór musi odzwierciedlać minimalną treść i format PNK, podobnie jak wzór elektroniczny Komisji, zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie PNK i bardziej szczegółowym opisem w sekcji 3.

Należy zauważyć, że PNK należy przedłożyć odpowiedniemu właściwemu organowi do dnia 30 maja 2024 r. wraz z raportem dotyczącym danych podstawowych. Jeżeli PNK nie zostanie przedłożony do tego dnia, warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień nie zostanie wydany. Należy zauważyć, że wydanie warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień w każdym przypadku nastąpi dopiero po spełnieniu *wszystkich* warunków, w tym sporządzenia zweryfikowanego sprawozdania dotyczącego neutralności klimatycznej (SNK) na koniec okresu (zob. również kroki 5–8 poniżej). *Pole tekstowe 12* i *pole tekstowe 13* w sekcjach 2.3 i 2.4 określają warunki odpowiednio dla instalacji p-BM i instalacji DH.

Przedłożenie PNK może nastąpić miesiąc wcześniej lub później, jeżeli państwa członkowskie wyznaczyły alternatywny termin takiego przedłożenia, zgodnie z art. 4 ust. 2 FAR, zgodnie z ramką *tekstową 6*.

Pole tekstowe 6 FAR art. 4.2: Alternatywne krajowe terminy przedkładania PNK

1. Prowadzący instalację kwalifikującą się do przydziału bezpłatnych uprawnień na podstawie art.

²¹Wykreślenie instalacji z wykazu oznaczałoby, że inne instalacje staną się następnie częścią najwyższego 20 % krzywej wskaźnika referencyjnego, na którą ma wpływ przepis dotyczący warunkowości w ich miejsce. Instalacje te musiałyby następnie zostać włączone do wykazu jako zastąpienie pominiętych instalacji.

²²O ile nie zmieni się w przyszłych przeglądach dyrektywy w sprawie EU ETS.

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBIZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

10a dyrektywy 2003/87/WE może przedłożyć właściwemu organowi wniosek o przydział bezpłatnych uprawnień na okres, na który przydzielane są uprawnienia. Taki wniosek przedkłada się przed dniem 30 maja 2019 r. w przypadku pierwszego okresu, na który przydzielane są uprawnienia, oraz co pięć lat od tej daty.

Państwa członkowskie mogą ustanawiać alternatywne terminy na złożenie takiego wniosku, które nie mogą jednak być dłuższe ani krótsze o więcej niż jeden miesiąc w porównaniu z terminem przewidzianym w pierwszym akapicie.

2. Do wniosku o przydział bezpłatnych uprawnień złożonego na podstawie ust. 1 należy dołączyć następujące dane:

(a) raport dotyczący danych podstawowych zweryfikowany jako zadowalający zgodnie ze środkami przyjętymi na podstawie art. 15 dyrektywy 2003/87/WE, zawierający dane dotyczące instalacji oraz jej podinstalacji, jak określono w art. 10 i w załącznikach I i II do niniejszego rozporządzenia, z uwzględnieniem, do celów obliczenia historycznych poziomów działalności w odniesieniu do poszczególnych wskaźników emisyjności dla produktów, załącznika III do niniejszego rozporządzenia, zawierający każdy parametr wymieniony w załączniku IV do niniejszego rozporządzenia i obejmujący okres odniesienia odnoszący się do okresu, na który przydzielane są uprawnienia, którego wniosek dotyczy;

(b) plan metodyki monitorowania stanowiący podstawę raportu dotyczącego danych podstawowych oraz sprawozdania z weryfikacji, zgodnie z załącznikiem VI;

ba) w stosownych przypadkach, plan neutralności klimatycznej zgodnie z art. 10a ust. 1 akapit piąty i art. 10b ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE;

(c) sprawozdanie z weryfikacji sporządzone zgodnie ze środkami przyjętymi na podstawie art. 15 dyrektywy 2003/87/WE w odniesieniu do raportu dotyczącego danych podstawowych.

Krok 2 Kontrola zgodności PNK przez właściwy organ (WO)

Do dnia 30 września 2024 r. właściwe organy muszą sprawdzić PNK, aby upewnić się, że jest on zgodny z wymogami dotyczącymi treści i formatu określonymi w rozporządzeniu w sprawie PNK. Wydanie warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień jest uzależnione od takiej zgodności, zgodnie z art. 22b ust. 1 FAR²³. Więcej informacji na temat wymaganej treści znajduje się w sekcji 3.1. PNK nie musi być weryfikowany.

Właściwy organ opublikuje PNK, które uznano za zgodne z wymogami²⁴. Prowadzący instalację mogą zażądać usunięcia szczególnie chronionych informacji handlowych z opublikowanej wersji PNK, jeżeli takie wnioski są „należycie uzasadnione”. To, co uznaje się za szczególnie chronione informacje handlowe (i co stanowi „należycie uzasadnione”) powinno zostać określone przez właściwy organ, zgodnie z transpozycją na szczeblu krajowym dyrektywy 2003/4 w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczącej środowiska²⁵, mając na uwadze ogólny cel PNK, jakim jest zachęcanie do

²³ Pole tekstowe 12 w sekcji 2.3 dla p-BM PNK i pole tekstowe 13 w sekcji 2.4 dla PNK DH.

²⁴W tym zaktualizowane i ponownie przedłożone PNK zgodnie z krokiem 3. Właściwy organ może zdecydować o zachowaniu wcześniejszych wersji zgodnych z przepisami PNK, aby zwiększyć przejrzystość.

²⁵Ocena ta jest powszechną praktyką na mocy niniejszej dyrektywy. Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBIZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

redukcji emisji na drodze do neutralności klimatycznej do 2050 r.

Krok 3 Wydawanie przydziału uprawnień

Dla wszystkich instalacji z grupy p-BM, które muszą złożyć PNK, warunkowe 20% przydziału bezpłatnych uprawnień jest wstrzymane do momentu, aż wszystkie wymagania związane ze złożeniem i wdrożeniem PNK zostaną spełnione. Obejmuje to posiadanie zgodne z przepisami PNK, a także zgodnego z przepisami SNK na 2025 rok oraz na każdy następny pięcioletni okres. Innymi słowy, wstępny przydział będzie stanowić tylko 80% całego darmowego przydziału, do którego instalacja byłaby uprawniona po spełnieniu wymogów.

Dla prowadzących instalacje DH, którzy kwalifikują się do warunkowego darmowego przydziału uprawnień, dodatkowe 30% uprawnień nie zostanie uwzględnione we wstępnym przydziale. Dodatkowe uprawnienia zostaną odłożone i wydane dopiero po spełnieniu wszystkich wymagań, w tym posiadaniu zgodnego z wymogami PNK oraz zgodnego z wymogami SNK na 2025 rok i na każdy następny okres 5-letni (zob. Ramka tekstowa 8 i Ramka tekstowa 12), a także po przedstawieniu niezbędnych dowodów prawnych zobowiązań inwestycyjnych dla inwestycji ujętych w PNK (zob. Ramka tekstowa 18 w sekcji 2.4).

Jeżeli w trakcie wdrażania PNK operator nie spełni wymogów określonych w art. 3d znowelizowanego ALCR (zob. Ramka tekstowa 12), dodatkowe warunkowe uprawnienia nie zostaną wydane. Zagadnienie to zostało szerzej opisane w Kroku 10.

Krok 4 Wdrażanie i monitorowanie przez operatorów

W trakcie pięcioletniego okresu przydziału prowadzący instalację będzie wdrażał środki i inwestycje zgodne ze swoim PNK. Przepisy nie przewidują indywidualnej ścieżki redukcji emisji w czasie, ani nie wymagają wdrożenia konkretnych środków w określonym czasie. Wymaga on jedynie określenia częściowych wartości docelowych i kamieni milowych na rzecz osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. (wraz ze środkami i inwestycjami zaplanowanymi na osiągnięcie tych wartości docelowych i kamieni milowych). W 2025 r. i w każdym kolejnym pięcioletnim okresie przydziału prowadzący instalację musi monitorować postępy we wdrażaniu środków i inwestycji objętych jego PNK oraz osiąganie określonych wartości docelowych i kamieni milowych, zgodnie z postanowieniami FAR i MRR.

Na podstawie monitorowania postępów we wdrażaniu określonych środków i inwestycji w okresie przydziału prowadzący instalacje musi śledzić skuteczność PNK w osiąganiu określonych wartości docelowych i kamieni milowych. W tym miejscu należy zauważyć, że ani dyrektywa, ani rozporządzenie PNK nie przewidują, jakie środki należy wdrożyć. To ostatnie wymaga również uwzględnienia potencjalnych „warunków podstawowych i potrzeb infrastruktury w odniesieniu dla środków i inwestycji” (zob. sekcja 3.2)²⁶. Jeżeli prowadzący instalacje uznają postępy za nieskuteczne,

środowiska i uchylająca Radę Dyrektywa 90/313/EWG, Dz.U. z 14.02.03, L 41/26, zob. <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:041:0026:0032:EN:PDF>.

²⁶To, czy postęp jest oceniany w sposób ciągły czy w określonych odstępach czasu w danym okresie, zależy od prowadzącego instalację, oceniającego wysiłki związane z oceną pod kątem ryzyka niemożności podjęcia w odpowiednim czasie środków naprawczych w przypadku niezgodności i utraty warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień. Dokonany wybór musi być określony w PNK i podlega kontroli zgodności właściwego organu. Należy również wskazać okresy, w których ocenia się skuteczność PNK w odniesieniu do redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

muszą wdrożyć działania naprawcze w celu zapewnienia wystarczającego utrzymania postępów w realizacji celu. Działania naprawcze odnoszą się do środków, które prowadzący instalacje ma podjąć w celu przywrócenia emisji z instalacji do osiągnięcia wyznaczonych wartości docelowych i kamieni milowych. Może to na przykład oznaczać przyspieszenie wdrażania środków lub wdrożenie dodatkowych środków.²⁷

Wszelkie aktualizacje PNK mające wpływ na określone zarówno końcowe jak i pośrednie kamienie milowe i wartości docelowe należy przedłożyć właściwemu organowi (zob. *ramka tekstowa 7*)²⁸. Jeżeli wystąpią istotne zmiany we wdrażaniu PNK, które *nie* mają wpływu na kamienie milowe i wartości docelowe, zmiany te *muszą* zostać odzwierciedlone w zaktualizowanym PNK, aby zapewnić weryfikatorowi możliwość dokonania właściwej oceny osiągnięć zgłoszonych w SNK w świetle (ostatniej) aktualizacji PNK. Jednakże w tym przypadku PNK nie musi być ponownie przedkładany właściwemu organowi.

Na przykład, jeśli inwestycja określona jako kamień milowy w PNK zostanie opóźniona, oznacza to, że instalacja nie byłaby na dobrej drodze do osiągnięcia swoich kamieni milowych (i potencjalnie wartości docelowych). Następnie należy to naprawić poprzez przyspieszenie inwestycji, tak aby można było osiągnąć cele, albo należy przedłożyć właściwemu organowi aktualizację PNK odzwierciedlającą zmieniony cel (i w stosownych przypadkach wartości docelowe)²⁹.

Należy zauważyć, że przekazane właściwemu organowi PNK musi mieć ustalone cele pośrednie i wartości docelowe na przeszłe i bieżące okresy, gdy okres już się zaczął. Każda oficjalna aktualizacja PNK (ponownie przekazana właściwemu organowi), może wpływać wyłącznie na przyszłe kamienie milowe i wartości docelowe w przyszłych okresach.

Pole tekstowe 7 FAR, art. 22d: Aktualizacja planu neutralności klimatycznej

1. Prowadzący instalacje, w okresach określonych w planie neutralności klimatycznej, o którym mowa w art. 22b, i w każdym przypadku, gdy jest to konieczne, oceniają skuteczność tego planu pod względem redukcji emisji gazów cieplarnianych i w stosownych przypadkach wdrażają działania naprawcze, aby zapewnić osiągnięcie wartości pośrednich i celów. Wszelkie aktualizacje mają wpływ wyłącznie na przyszłe wartości pośrednie i cele.

2. W przypadku aktualizacji planu neutralności klimatycznej w odniesieniu do pośrednich wartości i celów prowadzący instalację przekłada bez zbędnej zwłoki zaktualizowany plan właściwemu organowi.

Krok 5 Przygotowanie sprawozdania dotyczącego neutralności klimatycznej

Wyniki monitorowania przeprowadzonego w okresie przydziału zostaną odzwierciedlone w

²⁷Należy zauważyć, że różni się to od stosowania „działań naprawczych” w kontekście regularnej weryfikacji, w przypadku gdy takie działania mogą również obejmować środki administracyjne, np. korektę zniekształceń.

²⁸Należy zauważyć, że odnosi się to do zmian, które skutkują różnymi wartościami docelowymi i kamieniami milowymi, a nie do zmiany emisji wynikającej z postępów w osiąganiu tych wartości docelowych i kamieni milowych. Tak więc, jeśli taka zmiana nie nastąpi w ciągu 5 lat, aktualizacja nie jest konieczna.

²⁹To, czy przyczyna opóźnienia jest pod kontrolą prowadzącego instalację, nie jest w tym kontekście istotne. *Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.*

sprawozdaniu dotyczącym neutralności klimatycznej (SNK), które będzie musiało zostać zweryfikowane (zob. ramka tekstowa 8).

Komisja przedstawi wzór SNK. Należy zauważyć, że SNK musi być przygotowany (i zweryfikowany) tylko na pięcioletni okres kończący się 31 grudnia 2025 r., a następnie tylko raz na 5 lat. Zweryfikowany SNK – razem ze sprawozdaniem z weryfikacji – musi zostać złożone właściwemu organowi do 31 marca 2026 r. za okres do 31 grudnia 2025 r. Następnie należy go składać do dnia 31 marca po każdym pięcioletnim okresie, obejmując pięć poprzednich lat. Państwa członkowskie mogą wymagać wcześniejszego złożenia SNK oraz odpowiedniego sprawozdania z weryfikacji.

Ramka tekstowa 8 rozporządzenia ALC, art. 3b rozporządzenia ALC: Wymagania do przedłożenia CNR

1. Prowadzący instalacje, którzy przedłożyli plan neutralności klimatycznej zgodnie z art. 22b rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, sporządzają sprawozdanie dotyczące neutralności klimatycznej, które zawiera informacje wymienione w załączniku II do niniejszego rozporządzenia.

2. Prowadzący instalacje, o których mowa w ust. 1, przedkładają właściwemu organowi sprawozdanie dotyczące neutralności klimatycznej i odpowiednie sprawozdanie z weryfikacji zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2018/2067 do dnia 31 marca 2026 r. za okres do dnia 31 grudnia 2025 r., a następnie do dnia 31 marca każdego piątego roku w odniesieniu do poprzedniego okresu pięcioletniego.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego właściwy organ może wyznaczyć wcześniejszy termin na przedłożenie sprawozdania dotyczącego neutralności klimatycznej i odpowiedniego sprawozdania z weryfikacji.

3. Komisja udostępnia wzór elektroniczny lub specjalny format pliku na potrzeby przekazywania informacji określonych w załączniku II.

4. Podczas sporządzania sprawozdania dotyczącego neutralności klimatycznej prowadzący instalacje korzystają ze wzoru elektronicznego lub specjalnego formatu pliku, o którym mowa w ust. 3.

5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 i 4 państwa członkowskie mogą wymagać, aby prowadzący instalacje stosowali wzory elektroniczne lub specjalne formaty plików opracowane przez te państwa członkowskie w celu sporządzenia i przedłożenia sprawozdań dotyczących neutralności klimatycznej zgodnie z aktami delegowanymi przyjętymi na podstawie art. 10a ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy 2003/87/WE.

Informacje, które mają być zawarte w SNK, są określone w załączniku II do zmienionego ALCR. Oprócz informacji o instalacji, prowadzącym instalację i weryfikatorze, SNK musi zawierać – dla każdego kamienia milowego wymienionego w odpowiednim pięcioletnim okresie SNK – informacje, czy został on osiągnięty.

Odnosnie wartości docelowych emisji osiągniętych w odpowiednim pięcioletnim okresie, SNK powinien zawierać:

- a) Osiągnięcie wszelkich określonych specyficznych wartości docelowych (na jednostkę poziomu działalności) dla każdego roku dla każdej podinstalacji (p-BM, rezerwowa „fall-back”), zgodnie z metodologiami określonymi w PNK;
- b) Osiągnięcie wszystkich wartości docelowych wymienionych w PNK, które są wyrażone w odniesieniu do wartości referencyjnych określonych w załączniku do Decyzji Benchmarkowej (wyrażonej jako procent redukcji) dla każdej odpowiedniej podinstalacji;
- c) Osiągnięcie bezwzględnych celów emisyjnych wymienionych w PNK.

Dla uprawnionych operatorów DH, należy przedstawić dowody dotyczące zobowiązań prawnych dotyczących równoważnych inwestycji zawartych w PNK, które prowadzą do znaczących redukcji emisji. W okresie do grudnia 2025 te dowody zostaną złożone do 31 marca 2026 roku wraz z pierwszym SNK. W kolejnych latach dowody muszą być składane razem z aktualizowanym sprawozdaniem SNK oraz rocznymi raportami ALC, odzwierciedlając wpływ na przewidywaną ostateczną liczbę bezpłatnych uprawnień (patrz Pole tekstowe 12, dalej rozwinięcie w Polu tekstowym 18 w sekcji 2.4).

Należy zauważyć, że uwzględnienie dowodów w rocznych raportach ALC jest wymagane tylko wtedy, gdy spełnione są istotne kryteria redukcji emisji – a warunkowy przydział bezpłatny jest zgłoszony – przed rokiem 2030 (patrz także krok 9 poniżej).

Krok 6 Weryfikacja SNK

Postępy w osiąganiu (pośrednich) wartości docelowych i kamieni milowych zgłoszonych w SNK muszą zostać zweryfikowane przez akredytowaną третią stronę, zgodnie z ogólnymi procedurami weryfikacji określonymi w dyrektywie EU ETS i rozporządzeniu w sprawie akredytacji i weryfikacji (AVR), o których mowa w tej dyrektywie (zob. *ramka tekstowa 9*). Należy to zrobić w odniesieniu do pierwszego okresu przydziału (okres kończący się 31 grudnia 2025 r.), a następnie w odniesieniu do każdego pięcioletniego okresu. Żadne warunkowe bezpłatne uprawnienia nie zostaną przydzielone na drugi podokres przydziału w fazie 4, jeżeli SNK nie zostanie zweryfikowane jako zadowalające. W przypadku podinstalacji p-BM ma to również zastosowanie do któregośkolwiek z kolejnych okresów przydziału³⁰.

Ramka tekstowa 9 Dyrektywa EU ETS z 2023, art. 10b4 akapit czwarty: Weryfikacja osiągnięć

Osiągnięcie celów i wartości pośrednich, o których mowa w akapicie trzecim lit. b) niniejszego akapitu, weryfikuje się w odniesieniu do okresu do dnia 31 grudnia 2025 r., a następnie w odniesieniu do każdego okresu kończącego się dnia 31 grudnia każdego kolejnego piątego roku, zgodnie z procedurami weryfikacji i akredytacji określonymi w art. 15. Nie przydziela się żadnych bezpłatnych

³⁰W przypadku obiektów DH przydział warunkowy jest dostępny tylko na drugi podokres przydziału w fazie 4. Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

uprawnień w wysokości przekraczającej kwotę, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, jeżeli nie zweryfikowano osiągnięcia celów i wartości pośrednich w odniesieniu do okresu do końca 2025 r. lub w odniesieniu do okresu od 2026 r. do 2030 r.

Weryfikator ocenia, czy osiągnięto wartości docelowe i kamienie milowe określone w PNK. W tym celu weryfikator ocenia, czy PNK został prawidłowo wdrożony, czy dane zawarte w SNK są prawidłowe³¹ oraz czy osiągnięto wartości docelowe i kamienie milowe. Podczas weryfikacji weryfikator może wykryć błędy w danych w SNK lub niezgodności z PNK. W takich przypadkach prowadzący instalację będzie musiał skorygować takie błędy zgodnie z wymogami AVR. Na zakończenie weryfikacji weryfikator zgłasza wszelkie nierozstrzygnięte kwestie, czy kwestie te są istotne oraz czy uznaje się, że kamienie milowe i wartości docelowe zostały osiągnięte. Dalsze wskazówki znajdują się w zaktualizowanym Dokumencie nr 4 z wytycznymi dotyczącymi weryfikacji danych dotyczących przydziału. Wymagania dotyczące weryfikacji SNK zostały przedstawione w zmienionym AVR (zob. Ramka tekstowa 10).

Ramka tekstowa 10 Rozporządzenie AVR z 2025 r., art. 17c: Weryfikacja CNR

Sprawdzanie osiągnięcia wartości pośrednich i celów

Do celów weryfikacji sprawozdania dotyczącego neutralności klimatycznej weryfikator sprawdza, czy osiągnięto wartości pośrednie i cele określone w planie neutralności klimatycznej. W tym celu weryfikator sprawdza:

- a) dowody prowadzącego instalację, że wdrożono środki związane z celami pośrednimi i celami oraz że ukończono wdrażanie tych środków;*
- b) wpływ wszelkich aktualizacji planu neutralności klimatycznej na osiągnięcie wartości pośrednich i celów;*
- c) czy dowody prowadzącego instalację na osiągnięcie wartości pośrednich i celów są zgodne z planem neutralności klimatycznej;*
- d) czy wykorzystuje się odpowiednie dane do wykazania, że osiągnięto wartości pośrednie i cele określone w planie neutralności klimatycznej;*
- e) czy obliczenia danych wykorzystanych do wykazania, że osiągnięto wartości pośrednie i cele określone w planie neutralności klimatycznej, są prawidłowe i czy dane te są spójne z innymi odpowiednimi danymi zawartymi w zweryfikowanym raporcie na temat wielkości emisji, raporcie dotyczącym danych podstawowych i rocznym raporcie dotyczącym poziomu działalności;*
- f) czy osiągnięte cele wykazują redukcję zgodną z szacunkową redukcją emisji gazów cieplarnianych*

³¹To, czy SNK jest wolna od istotnych zastrzeżeń, tj. że w danych zawartych w SNK nie występują istotne błędy, błędne oświadczenia i pominięcia.

opisaną w planie neutralności klimatycznej, a jeśli nie, jakie jest tego uzasadnienie.

Krok 7 Przesłanie zweryfikowanego SNK do właściwego organu

Prowadzący instalację musi przedłożyć właściwemu organowi SNK wraz ze sprawozdaniem z weryfikacji (VR) do dnia 31 marca 2026 r. za okres kończący się 31 grudnia 2025 r., a następnie dla każdego pięcioletniego okresu.

Krok 8 Kontrola zgodności SNK przez właściwy organ

Nawet jeżeli SNK zostanie zweryfikowane jako zadowalające, dalsze działania podejmowane w ścisłej współpracy z właściwym organem mogą być nadal konieczne w przypadku stwierdzenia nierozstrzygniętych kwestii w VR (więcej informacji można znaleźć w Dokumencie nr 4 z wytycznymi dotyczącymi weryfikacji danych dotyczących przydziału). Po zakończeniu wszelkich działań następczych WO ocenia zgodność SNK pod względem osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych określonych w PNK, a także innych warunków otrzymania dodatkowych bezpłatnych uprawnień (zob. ramka tekstowa 15 i ramka tekstowa 16 w sekcji 0 i 2.4).

Krok 9 Określenie ostatecznego przydziału bezpłatnych uprawnień oraz wydanie wstrzymanych uprawnień

Wstępna liczba przydziału bezpłatnych uprawnień zostanie obliczona jak opisano w kroku 3. Jednak ostateczny przydział bezpłatnych uprawnień dla instalacji zostanie określony dopiero po dokonaniu oceny wdrożenia PNK w odniesieniu do okresu przydziału kończącego się w grudniu 2025 r. (i każdorazowo za kolejne 5-letnie okresy) w drodze weryfikacji SNK. W przypadku operatorów DH będzie to obejmować ocenę inwestycji dokonanych w kierunku znaczącej redukcji emisji, oprócz weryfikacji osiągnięcia odpowiednich kamieni milowych i wartości docelowych (zob. Ramka tekstowa 12). Jeżeli weryfikator nie może potwierdzić, że odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe zgłoszone w SNK zostały osiągnięte, WO poinformuje Komisję, że redukcja o 20 % będzie miała zastosowanie do instalacji p-BM lub że operator DH nie kwalifikuje się do dodatkowych 30 % bezpłatnych uprawnień. Warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień odłożonych w kroku 3 nie zostanie wtedy przydzielony instalacji.

Dla instalacji p-BM, których PNK i SNK zostały uznane za zgodne z wymaganiami (zob. Ramka tekstowa 8 i Ramka tekstowa 11)³⁴, redukcja o 20% bezpłatnego przydziału nie ma zastosowania. 20% przydzielonych uprawnień wstrzymanych (jak opisano w kroku 3) zostanie wydane na wszystkie lata w okresie objętym SNK (zgodnie z art. 3c zmienionego ALCR, zob. ramka tekstowa poniżej).

Ramka tekstowa 11 Rozporządzenie ALC, art. 3c: Wymagania dotyczące uzyskania warunkowego przydziału uprawnień dla instalacji p-BM

1. Jeżeli warunki określone w art. 22b ust. 1 akapit drugi rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 zostały spełnione, po zmniejszeniu liczby uprawnień zgodnie z akapitem pierwszym tego artykułu zmniejszoną liczbę uprawnień przydziela się na każdy rok w mającym zastosowanie okresie, na który przydzielane są uprawnienia.

2. Do celów ust. 1 warunek określony w art. 22b ust. 1 akapit drugi lit. b) rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 jest spełniony, jeżeli spełniono wszystkie poniższe warunki:

a) prowadzący instalację przedłożył zweryfikowane sprawozdanie dotyczące neutralności

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

klimatycznej do dnia 31 marca 2026 r. lub we wcześniejszym terminie określonym przez właściwy organ w odniesieniu do okresu do dnia 31 grudnia 2025 r., a następnie do dnia 31 marca każdego piętego roku w odniesieniu do poprzedniego okresu pięcioletniego;

b) sprawozdanie dotyczące neutralności klimatycznej zostało zweryfikowane jako zadowalające zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2018/2067, a weryfikator potwierdził, że kamienie milowe i wartości docelowe określone w planie neutralności klimatycznej zostały osiągnięte w odpowiednim okresie pięcioletnim;

c) zweryfikowane sprawozdanie dotyczące neutralności klimatycznej jest zgodne z art. 3b.

Prowadzący instalacje DH, którzy spełniają wszystkie wymagania, otrzymają dodatkowe 30% warunkowych uprawnień określonych w art. 3d zmienionego ALCR (zob. Ramka tekstowa 12). Te wymagania obejmują:

- Posiadanie zgodnego z przepisami PNK
- Terminowe złożenie zweryfikowanego SNK zgodnie z AVR i art. 3b zmienionego ALCR (zob. Ramka tekstowa 8)
- Złożenie dokumentów potwierdzających zobowiązanie prawne dotyczące inwestycji uwzględnionych w PNK (zob. Ramka tekstowa 12 i ramka tekstowa 18 w sekcji 2.4).

Gdy właściwy organ zdecyduje, że operator DH działa zgodnie z przepisami i ma prawo do warunkowych uprawnień, operator otrzyma w tym samym roku dodatkowe uprawnienia w wysokości 30% za każdy z poprzednich lat okresu przydziału. W przypadku pozostałych lat okresu przydziału, dodatkowe uprawnienia w wysokości 30% zostaną dodane do wstępnego przydziału i wydane w każdym roku. To ostatnie jest uzależnione od późniejszego potwierdzenia, że wymagane osiągnięcia zostały spełnione (patrz również krok 10). Jeśli właściwy organ (lub krajowy organ akredytacyjny) stwierdzi, że SNK³² nie został zweryfikowany zgodnie z wymaganiami AVR, dodatkowy bezpłatny przydział nie będzie już wydawany na pozostałe lata.

Jeżeli właściwy organ – w ramach wstępnej oceny – stwierdzi, że wymagania nie zostały spełnione, tzn. Raporty PNK, SNK lub ALC zostaną uznane za niespełniające wymogów (lub udokumentowane dowody prawnego zobowiązania do inwestycji i ich znaczącego ograniczenia emisji zostaną uznane za niewystarczające), dodatkowe 30% uprawnień nie zostanie przydzielone.

Pole tekstowe 12 ALC, art. 3d: Wymagania do otrzymania dodatkowych uprawnień dla sieci ciepłowniczej (DH)

1. W celu zwiększenia wstępnej rocznej liczby uprawnień do emisji o 30 % zgodnie z art. 22b ust. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 operatorzy przedkładają właściwemu organowi dokumenty potwierdzające zobowiązanie prawne dotyczące inwestycji, o której mowa w art. 22b ust. 3 akapit pierwszy lit. b) rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, oraz dokumenty potwierdzające, że inwestycja prowadzi do znacznej redukcji emisji przed 2030 r.

2. Za pierwszym razem operatorzy mogą przedłożyć dowody, o których mowa w ust. 1, do dnia 31 marca 2026 r. wraz ze zweryfikowanym sprawozdaniem dotyczącym neutralności klimatycznej. Jeżeli

³² Za okres kończący się 31 grudnia 2025 r. lub raporty ALC za okres 2026-2030.

w kolejnych latach warunki określone w art. 22b ust. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 są spełnione, operator przedkłada dowody, o których mowa w ust. 1, do dnia 31 marca danego roku wraz ze zweryfikowanym rocznym raportem dotyczącym poziomu działalności.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego właściwy organ może wyznaczyć wcześniejszy termin na przedłożenie dowodów oraz zweryfikowanego sprawozdania dotyczącego neutralności klimatycznej.

3. Właściwy organ ocenia dowody, o których mowa w ust. 1, oraz zweryfikowane sprawozdanie dotyczące neutralności klimatycznej. Na podstawie tej oceny właściwy organ decyduje, czy spełnione zostały warunki zwiększenia wstępnej rocznej liczby uprawnień do emisji określone w art. 22b ust. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331.

4. Aby wykazać, że warunek określony w art. 22b ust. 3 akapit pierwszy lit. e) rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 jest spełniony, operator przedstawia właściwemu organowi wszystkie dokumenty potwierdzające, że:

a) operator przedłożył zweryfikowane sprawozdanie dotyczące neutralności klimatycznej do dnia 31 marca 2026 r. lub we wcześniejszym terminie określonym przez właściwy organ w odniesieniu do okresu do dnia 31 grudnia 2025 r., a następnie do dnia 31 marca każdego piątego roku w odniesieniu do poprzedniego okresu pięcioletniego;

b) sprawozdanie dotyczące neutralności klimatycznej zostało zweryfikowane jako zadowalające zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2018/2067, a weryfikator potwierdził, że kamienie milowe i wartości docelowe określone w planie neutralności klimatycznej osiągnięto w odpowiednim okresie pięcioletnim;

c) zweryfikowane sprawozdanie dotyczące neutralności klimatycznej jest zgodne z art. 3b.

5. Jeżeli właściwy organ podjął decyzję, o której mowa w ust. 3, w okresie, na który przydzielane są uprawnienia, operator otrzymuje w roku, w którym właściwy organ podjął tę decyzję, 30 % dodatkowych uprawnień za wszystkie poprzednie lata objęte okresem, na który przydzielane są uprawnienia. Jeżeli odpowiedni okres, na który przydzielane są uprawnienia, obejmuje również lata następujące po roku, w którym właściwy organ podjął decyzję, o której mowa w ust. 3, dodatkowe 30 % uprawnień dodaje się do wstępnej rocznej liczby uprawnień do emisji, które mają zostać przydzielone zgodnie z art. 22b ust. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331.

6. Dodatkowych 30 % uprawnień nie przyznaje się, jeżeli właściwy organ lub krajowa jednostka akredytująca ustali, że sprawozdanie dotyczące neutralności klimatycznej nie zostało zweryfikowane zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2018/2067.

Krok 10 Potencjalny zwrot warunkowego przydziału uprawnień dla prowadzących instalacje DH

Prowadzący instalacje DH musi zwrócić wydane warunkowo uprawnienia, jeśli osiągnięcia częściowych wartości docelowych i kamieni milowych nie zostaną potwierdzone w wyniku weryfikacji lub jeśli wymagana inwestycja nie została podjęta w celu redukcji emisji przed rokiem 2030. Jeśli prowadzący instalacje nie zwróci dodatkowych uprawnień, nie zostaną przydzielone mu żadne bezpłatne uprawnienia do czasu zwrotu podlegających utraceniu uprawnień.

Należy zauważyć, że dotyczy to całkowitego bezpłatnego przydziału uprawnień prowadzącego

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

instalacje DH, nie tylko warunkowych bezpłatnych uprawnień.

Pole tekstowe 13 rozporządzenie ALC, art. 3d: Zwrot warunkowego przydziału uprawnień wydanego prowadzącym instalacje DH

7. Operator niezwłocznie zwraca dodatkowe 30 % uprawnień w każdym z następujących przypadków:

a) osiągnięcie wartości docelowych i kamieni milowych, o których mowa w art. 10b ust. 4 akapit trzeci lit. b) dyrektywy 2003/87/WE, nie zostało potwierdzone w wyniku weryfikacji przeprowadzonej zgodnie z art. 10b ust. 4 akapit czwarty tej dyrektywy;

b) wartość inwestycji odpowiadająca wartości tego dodatkowego przydziału bezpłatnych uprawnień nie została zainwestowana w celu znacznej redukcji emisji przed 2030 r. zgodnie z art. 10b ust. 4 akapit drugi dyrektywy 2003/87/WE.

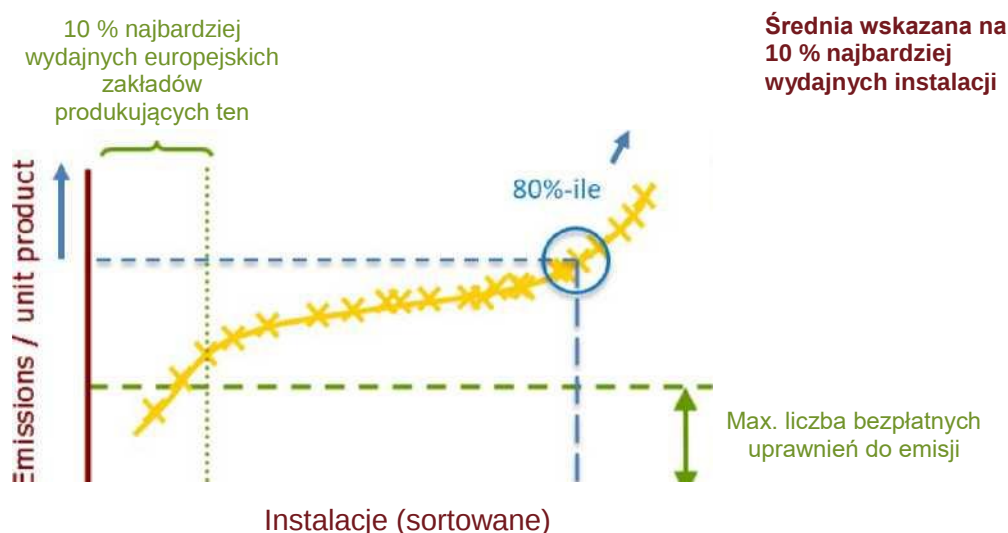
8. Jeżeli operator nie zwróci dodatkowych 30 % uprawnień zgodnie z ust. 7, właściwy organ zwraca się do krajowego administratora rejestru o zaprzestanie przydziału bezpłatnych uprawnień dla operatora do momentu zwrotu dodatkowych 30 % uprawnień przez tego operatora. Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich takich wnioskach

2.3 Warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień dla instalacji p-BM powyżej 80. percentyla

Pełny zestaw warunków, które muszą spełniać „instalacje p-BM”, aby uniknąć zmniejszenia ich bezpłatnych uprawnień o 20 %, określono w art. 22b ust. 1 FAR (zob. *ramka tekstowa 12*). Instalacje, których dotyczy ten przepis, to instalacje posiadające podinstalacje objęte wskaźnikiem emisyjności dla produktu (p-BM) których poziomy emisji gazów cieplarnianych były wyższe niż 80. percentyl poziomów emisji dla odpowiednich wskaźników emisyjności dla produktów w latach 2016 i 2017. Ponieważ krzywe BM są określane na poziomie podinstalacji, przepis ma zastosowanie do instalacji, które mają co najmniej jedną podinstalację produktową o emisjach gazów cieplarnianych na jednostkę produktu, który spełnia to kryterium³³. Zilustrowane jest to na Rysunku 4.

³³Z wyjątkiem przepisu de minimis, jak opisano poniżej.

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBIZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

Rys. 4 Sposób określania instalacji > 80. percentyla w celu zastosowania 20 % zmniejszenia liczby bezpłatnych uprawnień dla instalacji p-BM. Instalacje z co najmniej jedną podinstalacją o indywidualnym poziomie emisji powyżej niebieskiej linii kreskowanej podlegają takiej redukcji, jeżeli nie zostaną osiągnięte kamienie milowe i wartości docelowe określone w ustalonym PNK.

W tym miejscu należy zauważyć, że PNK musi obejmować *całą* instalację, a nie tylko podinstalację, które są powyżej 80. percentyla. Obejmuje to inne podinstalacje p-BM i wszelkie podinstalacje rezerwowe³⁴. Brak PNK wpływa na przydział bezpłatnych uprawnień dla całej instalacji. Innymi słowy, zmniejszenie o 20 % liczby bezpłatnych uprawnień ma zastosowanie do przydziału bezpłatnych uprawnień dla całej instalacji na mocy art. 10a dyrektywy.

W przypadku gdy podinstalacja p-BM, która ma znaczenie dla warunkowości przydziału PNK, stanowi 20 % lub mniej całkowitego wstępnego rocznego przydziału dla instalacji w pierwszym okresie przydziału, nie stosuje się zmniejszenia o 20 % (zob. *ramka tekstowa 14*).

Pole tekstowe 14 FAR, art. 22b2: Zasada de minimis dla podinstalacji p-BM

2. Ust. 1 akapit pierwszy nie ma zastosowania, jeżeli udział odpowiedniej podinstalacji objętej wskaźnikiem emisyjności dla produktów nie przekracza 20 % sumy wstępnych rocznych liczb bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielonych wszystkim podinstalacjom na okres od 2021 r. do 2025 r., obliczonych zgodnie z art. 16 ust. 2–5.

³⁴Podinstalacja sieci ciepłowniczej oraz podinstalacje oparte na cieple, paliwie i emisjach procesowych.
Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBIZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

Należy również zauważyć, że chociaż dyrektywa w sprawie ETS wymaga *ustanowienia* PNK do dnia 1 maja, należy przedłożyć PNK jedynie do dnia 30 maja wraz z raportem danych podstawowych, zgodnie z FAR. Jak wspomniano wcześniej, zgłoszenie PNK może nastąpić miesiąc wcześniej lub później, w przypadku gdy państwa członkowskie wyznaczyły alternatywny termin takiego przedłożenia, zgodnie z art. 4 ust. 2 FAR, zob. *ramka tekstowa 6*.

Pole tekstowe 15 FAR, art. 22b ust. 1: Warunki dodatkowego przydziału bezpłatnych uprawnień dla instalacji p-BM powyżej 80. percentyla

1. Do celów art. 10a ust. 1 akapit piąty dyrektywy 2003/87/WE ostateczną roczną liczbę bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielanych zgodnie z art. 16 ust. 8 niniejszego rozporządzenia zostaje zmniejszona o 20 % dla instalacji z podinstalacjami objętymi wskaźnikiem emisyjności dla produktów, w przypadku których poziomy emisji gazów cieplarnianych z co najmniej jednej z tych podinstalacji objętych wskaźnikiem emisyjności dla produktów były wyższe niż 80. percentyl poziomów emisji dla odpowiednich wskaźników emisyjności dla produktów w latach 2016 i 2017.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego nie stosuje się takiego zmniejszenia, jeżeli spełniono następujące warunki:

(a) prowadzący instalację, o której mowa w akapicie pierwszym, przedłożył właściwemu organowi plan neutralności klimatycznej dla swojej działalności objętej dyrektywą 2003/87/WE do dnia 30 maja 2024 r. lub, w stosownych przypadkach, zgodnie z art. 4 niniejszego rozporządzenia jako część wniosku o przydział bezpłatnych uprawnień;

(b) osiągnięcie celów i wartości pośrednich, o których mowa w art. 10b ust. 4 akapit trzeci lit. b) dyrektywy 2003/87/WE, zostało potwierdzone w wyniku weryfikacji przeprowadzonej zgodnie z art. 10b ust. 4 akapit czwarty tej dyrektywy;

(c) właściwy organ sprawdził i uznał za zgodne treść i format planu neutralności klimatycznej zgodnie z ust. 4.

⇒ Należy zauważyć, że treść PNK (poza tym, co zostało opisane tutaj) i powiązane definicje są dalej omawiane w sekcji 3.

2.4 Warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień dla sieci ciepłowniczej

Art. 10b ust. 4 dyrektywy w sprawie EU ETS na 2023 r. stanowi, że niektóre państwa członkowskie zapewniają dodatkowe 30 % przydziału bezpłatnych uprawnień dla sieci ciepłowniczych (DH) na lata 2026–2030, pod warunkiem że prowadzący instalacje, których to dotyczy, dokonają równoważnych inwestycji w celu znacznego ograniczenia emisji przed 2030 r., zgodnie z PNK zgodnym z przepisami. Wszystkie warunki, które muszą spełniać prowadzący instalacje DH, określono w art. 22b ust. 3 FAR (zob. *ramka tekstowa 16* poniżej).

Należy zauważyć, że chociaż dyrektywa w sprawie EU ETS wymaga *ustanowienia* PNK do dnia 1 maja, FAR wymaga *przedłożenia* PNK do dnia 30 maja wraz z raportem danych podstawowych.

Ramka tekstowa 16 FAR, art. 22b3: Warunki dodatkowego przydziału bezpłatnych uprawnień dla prowadzących instalacje DH

3. Do celów art. 10b ust. 4 akapity drugi, trzeci i czwarty dyrektywy 2003/87/WE wstępną roczną liczbę uprawnień do emisji przydzielanych bezpłatnie podinstalacji sieci ciepłowniczej, obliczoną zgodnie z art. 16 ust. 2 i 3 niniejszego rozporządzenia, zwiększa się o 30 % liczby obliczonej zgodnie z art. 16 ust. 2, jeżeli prowadzący podinstalację sieci ciepłowniczej złożył wniosek zgodnie z art. 4 niniejszego rozporządzenia i jeżeli w odniesieniu do okresu do końca 2025 r. lub w odniesieniu do okresu od 2026 r. do 2030 r. spełnione są wszystkie poniższe warunki:

a) instalacja lub przedsiębiorstwo ciepłownicze znajduje się w państwie członkowskim, które spełnia kryteria określone w art. 10b ust. 4 akapit drugi dyrektywy 2003/87/WE i o którym mowa w załączniku VIII;

b) instalacja lub przedsiębiorstwo ciepłownicze dokonały inwestycji o wolumenie co najmniej równym wartości ekonomicznej dodatkowej liczby bezpłatnych uprawnień w okresie od 2026 r. do 2030 r., zgodnie z celami i wartościami pośrednimi określonymi w planie neutralności klimatycznej, aby zmierzyć, do dnia 31 grudnia 2025 r. i do dnia 31 grudnia każdego kolejnego piątego roku, postępu w osiągnięciu neutralności klimatycznej;

c) inwestycja, o której mowa w lit. b), prowadzi do znacznej redukcji emisji przed 2030 r.;

d) instalacja lub przedsiębiorstwo ciepłownicze przedkłada plan neutralności klimatycznej do dnia 30 maja 2024 r. zgodnie z art. 4 ust. 1 lub, w stosownych przypadkach, w odniesieniu do swojej działalności objętej dyrektywą 2003/87/WE;

e) osiągnięcie celów i wartości pośrednich, o których mowa w art. 10b ust. 4 akapit trzeci lit. b) dyrektywy 2003/87/WE, zostało potwierdzone w wyniku weryfikacji przeprowadzonej zgodnie z art. 10b ust. 4 akapit czwarty tej dyrektywy;

f) właściwy organ sprawdził i uznał za zgodne treść i format planu neutralności klimatycznej zgodnie z ust. 4.

⇒ Należy zauważyć, że treść PNK (poza tym, co zostało opisane tutaj) i powiązane definicje są dalej omawiane w sekcji 3.

Państwa członkowskie, do których stosuje się niniejszy artykuł, określa się na podstawie ich emisji z ciepłownictwa i ich roli w PKB danego kraju, w następujący sposób:

$$\frac{\text{Emisje MS DH}}{\text{Emisje DH w UE}} \cdot \frac{\text{PKB PC}}{\text{PKB UE}} > 5$$

Gdzie:

Emisje MS DH = średnie emisje gazów cieplarnianych w państwie członkowskim z systemów ciepłowniczych objętych EU ETS w latach 2014–2018;

Emisje DH w UE = średnie emisje gazów cieplarnianych w UE z systemów ciepłowniczych w latach 2014–2018;

PKB PC = Średni PKB danego państwa członkowskiego w latach 2014–2018;

PKB UE = Średni PKB UE w latach 2014–2018

Kryterium to spełnia obecnie następujące państwa członkowskie (zgodnie z załącznikiem VIII do FAR):

- Bułgaria;
- Czechy;
- Łotwa;
- Polska.

Należy zauważyć, że na dodatkową wielkość warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień nie ma wpływu **współczynnik ucieczki emisji**. Dodatkowa ilość przydziału warunkowych bezpłatnych uprawnień nie zależy od zmiany poziomu działalności występujących w okresie 2026-2030. Roczny wstępny przydział obliczany jest przy zastosowaniu następującego równania (zob. również *ramka tekstowa 17*):

$$F_{i,k} = BM_i \times (HAL_{i,k} \times CLEF_{i,k} + HAL_{i,NIMS} \times 30\%)$$

Gdzie:

$F_{i,k}$ = roczny wstępny przydział dla podinstalacji sieć ciepłownicza „i” w roku „k” (przydział roczny);

BM_i = odpowiedni referencyjny wskaźnik emisyjności (przydział na jednostkę działalności);

$HAL_{i,k}$ = Historyczny poziom działalności dla podinstalacji (jednostka działalności rocznie) w roku „k” biorąc pod uwagę odpowiednie zmiany w ALC;

$HAL_{i,NIMS}$ = Historyczny poziom działalności dla podinstalacji (jednostka działalności rocznie) w okresie bazowym określonym w krajowych środkach wykonawczych (2019-2023), nie uwzględniając żadnych późniejszych zmian ALC;

$CLEF_{i,k}$ = Zastosowany odpowiedni wskaźnik narażenia na uciezkę emisji (bez jednostki, 0,3 dla każdego roku w okresie 2026-2030) dla podinstalacji „i”.

Ramka tekstowa 17 FAR, art. 16 ust. 2: Podstawa obliczeniowa dodatkowego przydziału bezpłatnych uprawnień dla sieci ciepłowniczej DH

2. Na potrzeby obliczeń, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie w pierwszej kolejności określają wstępną roczną liczbę bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielanych dla każdej podinstalacji oddzielnie w następujący sposób:

a) w przypadku podinstalacji objętych wskaźnikiem emisyjności dla produktów wstępna roczna liczba bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielanych na dany rok odpowiada wartości tego wskaźnika emisyjności dla produktów za odpowiedni okres, na który przydzielane są uprawnienia, przyjętej zgodnie z art. 10a ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE, pomnożonej przez właściwy historyczny poziom działalności związanej z produktem;

b) w przypadku podinstalacji objętych wskaźnikiem emisyjności opartym na cieple wstępna roczna liczba bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielanych na dany rok odpowiada wartości tego wskaźnika emisyjności opartego na cieple w odniesieniu do mierzalnego ciepła za odpowiedni okres, na który przydzielane są uprawnienia, przyjętej zgodnie z art. 10a ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE,

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBIZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

pomnożonej przez historyczny poziom działalności związanej z ciepłem w odniesieniu do zużycia lub wyprowadzenia do innej instalacji lub innego podmiotu nieobjętych EU ETS mierzalnego ciepła innego niż sieć ciepłownicza;

c) w przypadku podinstalacji sieci ciepłowniczej wstępna roczna liczba bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielanych na dany rok odpowiada wartości wskaźnika emisyjności opartego na cieple w odniesieniu do mierzalnego ciepła za odpowiedni okres, na który przydzielane są uprawnienia, przyjętej zgodnie z art. 10a ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE, pomnożonej przez historyczny poziom działalności związanej z siecią ciepłowniczą;

d) w przypadku podinstalacji objętych wskaźnikiem emisyjności opartym na paliwie wstępna roczna liczba uprawnień do emisji przydzielanych bezpłatnie na dany rok odpowiada wartości tego wskaźnika emisyjności opartego na paliwie za odpowiedni okres pięciu lat, przyjętej zgodnie z art. 10a ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE, pomnożonej przez historyczny poziom działalności związanej z paliwem w odniesieniu do zużytej energii;

e) w przypadku podinstalacji wytwarzających emisje procesowe wstępna roczna liczba uprawnień do emisji przydzielanych bezpłatnie na dany rok odpowiada historycznemu poziomowi działalności związanej z emisjami procesowymi pomnożonemu przez 0,97 dla lat kończących się 31 grudnia 2027 r. oraz przez 0,91 dla roku 2028 i późniejszych lat;

Wartość **inwestycji** w redukcję emisji do 2030 r. zgodnie z PNK musi być co najmniej równa wartości dodatkowych bezpłatnych uprawnień. W tym celu należy zastosować stałą cenę emisji dwutlenku węgla, zgodnie z ceną stosowaną do określenia wartości inwestycyjnej dla wytwórców energii elektrycznej na mocy derogacji zgodnie z art. 10c dyrektywy w sprawie EU ETS. Odnosi się to do „wartości rynkowej” uprawnień, zdefiniowanej jako średnia ceny uprawnień na wspólnej platformie aukcyjnej w poprzednim roku kalendarzowym” (zob. ramka tekstowa 15 i ramka tekstowa 16 poniżej). W kontekście PNK odnosi się to do roku 2023, w którym średnia cena uprawnień na wspólnej platformie aukcyjnej wynosiła 83,6 EUR.

Całkowita kwota inwestycji, które operator musi poczynić, skutkujących „znaczną redukcją emisji do 2030 r.”, aby kwalifikować się do warunkowych bezpłatnych uprawnień, określa się następnie w następujący sposób:

$$\text{Wartość}_{\text{inwestycji}} = \text{CLEF}_{i,k} \times \text{Przydział}_{26-30} \times \text{Cena}_C$$

Gdzie:

$\text{Wartość}_{\text{inwestycji}}$ = Równoważny wolumen inwestycji w euro, który ma zostać dokonany;

$\text{CLEF}_{i,k}$ = Zastosowany odpowiedni wskaźnik narażenia na ucieczkę emisji (bez jednostki), tj. . 30%;

Przydział_{26-30} = całkowity przydział bezpłatnych uprawnień dla operatora na mocy art. 10a dyrektywy w latach 2026–2030 w EUA, bez warunkowego przydziału;

Cena_C = Średnia cena uprawnień na wspólnej unijnej platformie sprzedaży aukcyjnej w 2023 r.

Aby uzyskać dodatkowe 30% przydziału, prowadzący instalacje sieć ciepłownicza DH muszą

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

przedstawić dowody odnośnie kosztów inwestycji oraz dokumenty potwierdzające zobowiązanie prawne dotyczące planowanych inwestycji, które nie zostały jeszcze zrealizowane, uwzględnione w PNK, i które mają prowadzić do znaczących redukcji emisji przed 2030 rokiem (zob. Ramka tekstowa 18). Jak opisano w sekcji 2.2.2, właściwy organ oceni przedstawione dowody i zdecyduje, czy dodatkowe 30% przydziału jest uzasadnione. Należy zauważyć, że nie wystarczy, aby operator wykazał, że jest w stanie dokonać inwestycji, np. poprzez przedstawienie dokumentacji potwierdzającej możliwość uzyskania kredytu bankowego lub uchwały stwierdzającej, że środki finansowe zostały przeznaczone na cel inwestycji. Dowody muszą wykazywać, że operator jest prawnie zobowiązany do dokonania inwestycji, np. wynikające z podpisanych umów o dotacje, które są prawnie wiążącymi umowami lub innych potwierdzeń stron trzecich, takich jak podpisane umowy z dostawcami³⁵. Dowód zdolności i wewnętrzna dokumentacja dotycząca przydzielonego budżetu nie mają mocy prawnej. Prowadzący instalacje musi przedstawić klauzulę dotyczącą wyników, łączącą finansowanie z konkretnymi rezultatami.

Ramka tekstowa 18 Wymagane dowody na zobowiązania inwestycyjne dla prowadzących instalacje sieć ciepłownicza DH

Jako dowód zgodności z wymaganiami dotyczącymi dodatkowego warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień, operator sieć ciepłownicza DH powinien wykazać, że inwestycje zostały dokonane lub – jeśli inwestycje są w realizacji – swoje zobowiązanie do inwestowania. To ostatnie może obejmować prawnie wiążące zobowiązania, takie jak:

- a) prawnie wiążąca umowa
- b) wiążąca formalna uchwała zarządu upoważniająca do inwestycji
- c) inne możliwe do wykazania dowody zobowiązań finansowych związanych z przyszłymi inwestycjami

Ad a) Umowa musi zawierać jasny opis inwestycji, zaangażowanego nakładu finansowego, harmonogram realizacji oraz kary lub konsekwencje za nienależyte wykonanie.

Ad b) Formalna uchwała zarządu lub inna decyzja wykonawcza powinna określać szczegóły inwestycji, przewidywany harmonogram realizacji oraz wiążące przydzielenie środków finansowych na inwestycję.

Ad c) Wykazane dowody zobowiązań finansowych związanych z przyszłymi inwestycjami mogą obejmować, ale nie ograniczają się do akredytyw lub umów finansowych z banków lub instytucji finansowych lub wyznaczonych budżetów albo funduszy przeznaczonych specjalnie na inwestycje, co znajduje odzwierciedlenie w sprawozdaniach finansowych.

Interpretacja pojęcia „**znaczących redukcji emisji**” została również wyjaśniona w FAR (zob. ramka tekstowa 19), która przewiduje stosowanie wskaźnika redukcji emisji zgodnie z liniowym współczynnikiem redukcji (LRF). W dyrektywie z 2023 r. ustanowiono LRF na odpowiedni okres jako roczną redukcję o 2,2 % do 2024 r., o 4,3 % z 2024 r. do (w tym) 2027 r. i o 4,4 % od 2028 r. To oznacza, że znaczące redukcje emisji w instalacji, które mają zostać osiągnięte przed 2030 rokiem są określane poprzez zastosowanie średniorocznej redukcji począwszy od 2021 roku do emisji w okresie

³⁵Podobnie jak w przypadku inwestycji w ramach Funduszu Innowacji UE.

odniesienia (2019-2023), na poziomie 30,4%. Należy zauważyć, że *nie* przewidziano trajektorii poziomów emisji, które mają zostać osiągnięte w latach poprzedzających 2030 r.

Powyższe oznacza również, że inwestycje i środki muszą zostać wprowadzone najpóźniej w 2029 r., aby uwzględnić je przy określaniu „znaczącej redukcji emisji” (zob. również sekcja 3.2.5). Jednakże, jeżeli inwestycje zostaną zrealizowane po 30 czerwca 2029 roku i biorąc pod uwagę sezonowy charakter działalności w zakresie ciepłownictwa, możliwe jest wykazanie osiągnięcia znaczącej redukcji emisji, odzwierciedlonej w rocznym raporcie emisyjnym składanym za 2030 r. W tym przypadku należy przedstawić dokumentację potwierdzającą, że inwestycja została zrealizowana i jest w pełni funkcjonująca do 31 grudnia 2029 r.

Należy zauważyć, że inwestycje w środki mające na celu osiągnięcie znaczącej redukcji emisji można również osiągnąć i wykazać wcześniej.

Należy również zauważyć, że wszelkie warunkowe przydziały bezpłatnych uprawnień dla prowadzących instalacje sieci ciepłowniczych DH są przewidziane wyłącznie w odniesieniu do działalności związanej z podinstalacją sieci ciepłowniczej, która jest objęta EU ETS³⁶. Jeżeli operator sieci ciepłowniczej DH prowadzi również działalność niezwiązaną z siecią ciepłowniczą objętą EU ETS, ta ostatnia nie kwalifikuje się do dodatkowych 30 % bezpłatnych przydziałów. Redukcje emisji osiągnięte w ramach tych innych działań nie mogą również przyczynić się do „znaczących redukcji emisji”, które mają zostać osiągnięte w celu spełnienia warunków dodatkowego przydziału bezpłatnych uprawnień. Jeżeli przedsiębiorstwo sieci ciepłowniczej eksploatuje instalacje objęte EU ETS, jak również instalacje, które nie są objęte EU ETS, inwestycje w instalacje nieobjęte EU ETS i osiągnięte w wyniku tego redukcje emisji nie mogą zostać zaliczone na poczet zgodności z wymogami warunkowości.

Ramka tekstowa 19 art. 22b; Równoważne inwestycje i znaczne redukcje

FAR, art. 22b(3), akapit trzeci: Inwestycje równoważne

Do celów lit. b) wartość ekonomiczną dodatkowych 30 % uprawnień określa się przez pomnożenie dodatkowej liczby bezpłatnych uprawnień w okresie od 2026 r. do 2030 r. przez średnią cenę uprawnień na wspólnej platformie aukcyjnej w roku kalendarzowym poprzedzającym złożenie wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 2, i pomnożenie przez współczynnik określony zgodnie z art. 14 ust. 6, stosownie do instalacji.

FAR, art.22b(3), akapit czwarty: Znaczne redukcje emisji

Do celów lit. c) redukcja emisji jest znacząca, jeżeli indywidualny poziom emisji, wyrażony w tonach CO₂ na teradzul dostarczonego ciepła do sieci ciepłowniczej, z instalacji lub przedsiębiorstwa ciepłowniczego został zmniejszony poniżej średniego indywidualnego poziomu emisji w odpowiednim okresie odniesienia przy zastosowaniu współczynników liniowych redukcji emisji, o których mowa w art. 9 dyrektywy 2003/87/WE, począwszy od połowy odpowiedniego okresu odniesienia.

Ramka tekstowa 20 Dyrektywa EU ETS z 2023 r., art. 10c ust. 3: Cena emisji dwutlenku węgla w

³⁶W tym, w stosownych przypadkach, eksport ciepła do operatora systemu ciepłowniczego nieobjętego ETS.
Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

odniesieniu do wartości inwestycji

3. Wartość planowanych inwestycji musi być co najmniej równa wartości rynkowej przydziału bezpłatnych uprawnień, przy uwzględnieniu potrzeby ograniczenia bezpośrednio powiązanych podwyżek cen. Wartość rynkowa jest średnią cen uprawnień na wspólnej platformie aukcyjnej w poprzednim roku kalendarzowym. [...]

Należy zauważyć, że art. 22b3 FAR (*ramka tekstowa 16*) wymaga, aby wszystkie wymienione warunki kwalifikowały się do warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień, tj. łącznie z tymi związanymi zarówno z redukcją emisji, która ma zostać osiągnięta (kryterium b), jak i z inwestycjami, które mają zostać dokonane (kryterium c). W tym względzie określono jednak różne terminy:

- Wielkość inwestycji odpowiada wartości warunkowych bezpłatnych uprawnień na lata 2026–2030;
- Znaczne redukcje emisji wynikające z tych inwestycji należy osiągnąć *przed* 2030 r. (tj. najpóźniej do końca 2029 r.).
- Harmonogram inwestycji nie jest wyraźnie określony, należy je dokonać „zgodnie z częściowymi wartościami docelowymi i kamieniami milowymi określonymi w planie neutralności klimatycznej aby zmierzyć, do dnia 31 grudnia 2025 r., a następnie do dnia 31 grudnia każdego kolejnego piątego roku, postępy w osiągnięciu neutralności klimatycznej”.

Jednakże „średni indywidualny poziom emisji”, o którym mowa w definicji znaczącej redukcji emisji zawartej w art. 22b ust. 3 akapit czwarty (*ramka tekstowa 19 powyżej*), odnosi się do średniej ważonej z lat bazowych w okresie odniesienia. Środki wdrożone przed okresem odniesienia lub w jego trakcie będą odzwierciedlone w niższych emisjach w latach bazowych. W związku z tym środki takie nie zmniejszają emisji poniżej poziomów z okresu odniesienia. W związku z tym wszelkie inwestycje dokonane przed ustanowieniem PNK mogą przyczynić się do „znaczących redukcji emisji” określonych w art. 22b ust. 3 tylko wtedy, gdy środki staną się skuteczne (i wpływają na zmniejszenie emisji) *po okresie odniesienia*, tj. od 2024 r. (zob. również sekcja 3.2.5) i *przed 2030 r.*

Art. 10b ust. 4 lit. a) dyrektywy przewiduje możliwość zdefiniowania środków i inwestycji dla prowadzących instalacje DH w celu osiągnięcia neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 r. na **poziomie „instalacji lub przedsiębiorstwa”** (zob. *ramka tekstowa 3* w sekcji 2.2). W art. 2 rozporządzenia PNK zdefiniowano również „wartości docelowe” i „kamienie milowe” (o których mowa w art. 10b ust. 4 lit. b) dyrektywy) „na poziomie instalacji lub opcjonalnie na poziomie przedsiębiorstwa” (zob. *ramka tekstowa 4* powyżej). FAR w art. 22b ust. 3 określa obowiązki w tym zakresie w odniesieniu do „przedsiębiorstwa ciepłowniczego lub prowadzącego instalację” (zob. *Ramka tekstowa 16* powyżej). Załącznik do rozporządzenia PNK wymaga, aby każdy PNK na poziomie przedsiębiorstwa zawierał informacje identyfikujące każdą instalację sieć ciepłownicza DH objętą PNK i jej związek z przedsiębiorstwem DH³⁷.

Po wybraniu opcji PNK na poziomie przedsiębiorstwa należy podać informacje zawarte w PNK (oraz SNK) dotyczące wartości docelowych i kamieni milowych, środków i inwestycji oraz emisji na poziomie przedsiębiorstwa, jak również na poziomie instalacji. Nieprzestrzeganie wartości

³⁷W przypadku gdy prowadzący instalacje DH zdecyduje się na PNK na poziomie przedsiębiorstwa, raport danych podstawowych dotyczące poszczególnych instalacji objętych PNK mogą odnosić się do tego samego PNK opracowanego dla przedsiębiorstwa DH.

docelowych i kamieni milowych określonych na poziomie przedsiębiorstwa (lub innych wymogów warunkowości) oznaczałoby, że dodatkowe uprawnienia nie zostaną przydzielone przedsiębiorstwu DH jako całości.

Definicja „przedsiębiorstwa ciepłowniczego” znajduje się w rozporządzeniu PNK, jak pokazano w polu tekstowym 21 poniżej.

Pole tekstowe 21 rozporządzenia PNK, art. 2: Definicja przedsiębiorstwa ciepłowniczego

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

1) „przedsiębiorstwo ciepłownicze” oznacza przedsiębiorstwo będące operatorem instalacji, których główną działalność gospodarczą sklasyfikowano jako wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych lub wytwarzanie energii elektrycznej w połączeniu z eksportem ciepła do sieci ciepłowniczych, zgodnie z kodami NACE, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady³⁸.

3 Plan neutralności klimatycznej

W niniejszej sekcji doprecyzowano wymogi, które musi spełniać plan neutralności klimatycznej. W sekcji 3.1 podsumowano minimalną zawartość PNK, zgodnie z definicją zawartą w załączniku do rozporządzenia w sprawie PNK. Następnie w sekcji 3.2 określono wymogi dla każdego z nich i zdefiniowano terminologię stosowaną w odniesieniu do zakresu i granic systemu PNK, łącznie z wartościami docelowymi i kamieniami milowymi, omówiono przewidywane środki i inwestycje oraz ich wpływ. Przepisy opisane w niniejszej sekcji mają zastosowanie do obu typów instalacji p-BM powyżej 80. percentyla i instalacji sieć ciepłownicza DH, o ile nie określono inaczej.

3.1 Minimalna zawartość

Rozporządzenie w sprawie PNK określa, które elementy muszą być objęte PNK. Chociaż można uwzględnić dodatkowe informacje, elementy te (opracowane w załączniku do rozporządzenia) obejmują minimalną zawartość PNK. Ta minimalna zawartość znajduje również odzwierciedlenie w strukturze szablonu PNK. Minimalna treść zawiera informacje dotyczące:

- (1) Ogólne informacje o instalacji³⁹;
- (2-3) Emisje historyczne (zgodnie z określonym zakresem i granicami systemu dla emisji historycznych, które są również wykorzystywane do docelowych poziomów emisji w #4-5);
- (4-5) Kamienie milowe i wartości docelowe, w tym częściowe kamienie milowe i wartości docelowe na 2025 r. i na każdy kolejny pięcioletni okres, oraz warunki, które muszą spełniać;

³⁸Rozporządzenie (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1), <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1893/oj>

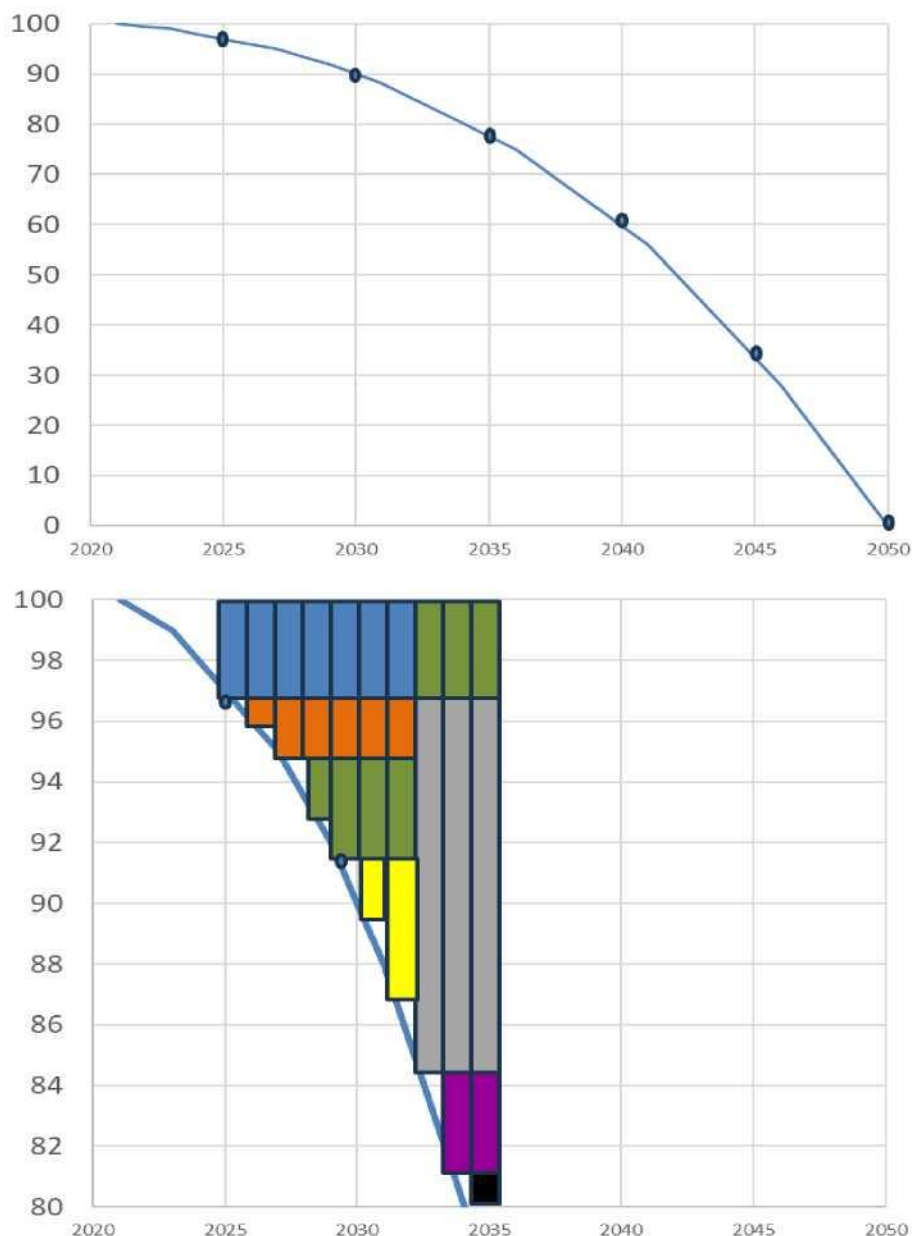
³⁹W tym w odniesieniu do instalacji sieć ciepłownicza DH, czy PNK jest przedkładany na poziomie przedsiębiorstwa, a jeśli tak, to które instalacje są nim objęte.

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

- (6) Środki i inwestycje planowane w każdym pięcioletnim okresie, aby osiągnąć określone kamienie milowe i wartości docelowe oraz w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., w tym warunki podstawowe i potrzeby infrastrukturalne w odniesieniu do określonych środków i inwestycji;
- (7) Szacowany (ilościowy i jakościowy) wpływ każdego środka i inwestycji na emisje gazów cieplarnianych w każdym z pięcioletnich okresów, w podziale na kategorie technologii niskoemisyjnych.

W tym miejscu należy zauważyć, że środki i inwestycje należy uwzględnić nie tylko w odniesieniu do 2030 r., ale również dla każdego pięcioletniego okresu do 2050 r., przy szacowanych skutkach dla każdego okresu, wskazujących na zamierzone osiągnięcie częściowych kamieni milowych i wartości docelowych dla każdego okresu, jak przedstawiono na wykresie 5 poniżej.

Rysunek 5. Przykładowe cele i środki na rzecz osiągnięcia neutralności klimatycznej w 2050 r., uwzględnione w PNK, przedstawiające poszczególne środki i ich wpływ na (indeksowane) emisje instalacji w każdym roku. Dolny wykres pokazuje dążenie wcześniejszych lat do lat górnego wykresu. Każdy kolorowy pasek reprezentuje inny środek, który wpływa na poziom emisji w różnych latach⁴³. Na tym wykresie szary środek zastępuje środki przedstawione na niebiesko, pomarańczowo i żółto⁴⁰. Czas trwania i wpływ przedstawionych środków mają charakter jedynie poglądowy.

⁴³ Mniejszy pasek w tym samym kolorze pokazany w pierwszym roku, może np. stanowić środek, który jest wdrażany w połowie roku.

⁴⁰ Na przykład szary pasek reprezentuje instalację nowego pieca, podczas gdy niebieskie, pomarańczowe i żółte paski wykazały wpływ modernizacji starego pieca, który był używany przed wymianą.

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

Jednym z elementów, które załącznik do rozporządzenia w sprawie PNK wyraźnie wymienia jako fakultatywne, jest wykaz środków i inwestycji już wdrożonych przed przedłożeniem PNK.

W tym miejscu należy zauważyć, że rozporządzenie PNK opisuje jedynie elementy, które muszą zostać włączone do PNK, nie określa poziomu ambicji w odniesieniu do celów i poziomu inwestycji ani ich harmonogramu, ani nie przewiduje konkretnych środków ani kamieni milowych. Organ właściwy sprawdzi jedynie, czy minimalne wymagane elementy są obecne i zgodne z definicjami zawartymi w rozporządzeniu w sprawie PNK.

Oznacza to, że prowadzący instalacje mogą określić własne środki i inwestycje w celu uwzględnienia w ich PNK oraz określić własne wartości docelowe, kamienie milowe i harmonogramy, o ile są one zgodne z definicjami zawartymi w rozporządzeniu w sprawie PNK (i innymi przepisami, o których mowa w tym rozporządzeniu). Ponadto art. 3 wymaga, aby były one zgodne z zasadą SMART, tj. były konkretne, mierzalne, osiągalne, realne i ograniczone w czasie:

- **Konkretne i mierzalne:** należy to rozumieć jako specyficzne dla instalacji EU ETS i odpowiednich wskaźników referencyjnych lub ogólnie procesu produkcyjnego. Fakt, że rozporządzenie w sprawie PNK wymaga ilościowego określenia docelowych poziomów emisji i skutków wdrożenia środków, zapewni już spełnianie tych warunków,
- **Osiągalne:** fakt, że sami operatorzy określają poziom ambicji swoich celów, poziomów inwestycji i harmonogramów, a także jakie środki do wdrożenia zapewniają ich osiągalność i adekwatność. Określenie warunków podstawowych i potrzeb infrastrukturalnych w odniesieniu do określonych środków i inwestycji dodatkowo wspiera ocenę osiągalności proponowanych celów i działań.
- **Realne:** należy to zazwyczaj rozumieć jako środki, cele itp. dostosowane do celu długoterminowego. W tym konkretnym przypadku oznaczałoby to, że te środki, cele itp. są dostosowane do długoterminowego celu instalacji w zakresie neutralności klimatycznej.
- **Ograniczone w czasie:** wymogi roczne i pięcioletnie zapewniają określony w czasie charakter wszelkich środków, wartości docelowych, kamieni milowych itp.

Punkt 6 załącznika do rozporządzenia PNK wymaga „szczegółowego opisu środków i inwestycji” w PNK. Poziom szczegółowości powinien być wystarczający, aby właściwy organ i weryfikator zrozumieli ich wpływ na emisje oraz sposób, w jaki odnoszą się one do określonych wartości docelowych i kamieni milowych (zob. przykłady przedstawione poniżej). Organ właściwy musi sprawdzić kompletność (czy PNK zawiera wszystkie elementy wymagane jako minimalna zawartość określona w rozporządzeniu w sprawie PNK) i znaczenie pod względem zastosowania do danej instalacji i odnośnych ram czasowych.

Należy zauważyć, że PNK musi zapewnić jedną ścieżkę prowadzącą do neutralności klimatycznej do 2050 r. w ramach wartości docelowych i kamieni milowych, wraz z towarzyszącym im zestawem środków i inwestycji. Postępy będą oceniane na podstawie tej trajektorii podczas weryfikacji każdego SNK. W przypadku zaistnienia zmian w okolicznościach mających wpływ na wartości docelowe, kamienie milowe, środki i inwestycje po przedłożeniu właściwemu organowi PNK, powinno to zostać odzwierciedlone w aktualizacjach PNK. Warunki podstawowe można również określić w PNK, aby wskazać potencjalne przyszłe zmiany w przypadku, gdy związane z tym założenia w PNK nie dojdą do skutku.

3.2 Wymagania PNK

3.2.1 Identyfikacja instalacji

Punkt 1 załącznika do rozporządzenia PNK wymaga zestawu informacji określających instalację, dla której przedłożono PNK, aby uzyskać warunkowy przydział bezpłatnych uprawnień. W przypadku operatorów sieci ciepłownicza przedkładających PNK na poziomie przedsiębiorstwa ciepłowniczego (grupa instalacji objętych EU ETS) należy podać informacje identyfikacyjne dla każdej instalacji objętej PNK, wraz z opisem jej związku z przedsiębiorstwem ciepłowniczym (zob. pkt 1 lit. f) załącznika do rozporządzenia PNK). Może to dotyczyć np. własności, lokalizacji geograficznej (miejsca) lub wszelkich połączeń technicznych.

3.2.2 Zakres i granice systemu

W przypadku instalacji p-BM PNK jest przygotowywany dla całej instalacji, nawet jeśli tylko jedna z jej podinstalacji jest powyżej 80. percentyla (zob. sekcja 2.3). W przypadku sieci ciepłowniczej zakresem PNK mogą być objęte pojedyncze instalacje lub wiele instalacji należących do tego samego przedsiębiorstwa ciepłowniczego. Jeżeli prowadzący instalację sieć ciepłownicza zdecydował się ustanowić PNK na poziomie przedsiębiorstwa ciepłowniczego, a przedsiębiorstwo ciepłownicze eksploatuje instalacje objęte EU ETS, jak również instalacje, które nie są objęte EU ETS, do jego PNK należy włączyć jedynie instalacje objęte EU ETS.

Zarówno emisje historyczne, jak również cele muszą być spójne z granicami systemowymi instalacji określonymi w zezwoleniu na emisję gazów cieplarnianych oraz zgodne z FAR i MRR. Odnosi się to również do objętych nim gazów cieplarnianych, źródeł i pochłaniaczy (zob. również sekcja 2.1) Należy zauważyć, że w przypadku prowadzących instalacje sieci ciepłowniczej nie wszystkie emisje w granicach instalacji mogą kwalifikować się do warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień (więcej szczegółów zob. sekcja 2.4).

W związku z tym środki przewidziane w celu osiągnięcia celów muszą odnosić się do emisji w granicach systemu instalacji lub podinstalacji. Oznacza to również, że wszelkie redukcje emisji lub pochłanianie dwutlenku węgla występujące poza granicami systemu określonymi w zezwoleniach na emisję gazów cieplarnianych nie mogą przyczynić się do osiągnięcia określonych celów. Wyraźnie wykluczone są również jednostki kompensacji emisji dwutlenku węgla.

3.2.3 Historyczne poziomy emisji

Punktem wyjścia dla osiągnięcia neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 r. są historyczne emisje z instalacji, tj. średnie emisje w odpowiednim okresie odniesienia dla przydziału, określone w FAR. W związku z tym w odniesieniu do PNK, które zostały przedłożone do organu właściwego w 2024 r. jako część wniosku o przydział bezpłatnych uprawnień na lata 2026–2030, odpowiednim okresem odniesienia są lata 2019–2023.

Emisje historyczne muszą być przedstawiane jako emisje specyficzne (tCO_2eq /jednostka działalności) dla każdego roku w okresie odniesienia i dla każdej podinstalacji objętej wskaźnikiem emisyjności oddzielnie. Oznacza to emisje na jednostkę produktu dla podinstalacji typu p-BM, emisje na jednostkę ciepła zużytego w podinstalacjach objętym wskaźnikiem opartym na cieple oraz emisje na jednostkę

paliwa zużytego w przypadku podinstalacji opartych na paliwie⁴¹. W przypadku dwóch ostatnich emisje mogą być również wyrażone w przeliczeniu na jednostkę bazowego poziomu produkcji, np. ton produktu nieobjętego benchmarkiem, ale związanego z podinstalacją cieplną lub paliwową. W przypadku podinstalacji opartych na emisjach procesowych, specyficzne poziomy emisji muszą być wyrażone w tonach CO₂eq (tj. jednostka podinstalacji emisji procesowych), jak również opcjonalnie na jednostkę produkcji, np. na tonę wyprodukowanych produktów ceramicznych dla benchmarków nieproduktowych.

Ponieważ plan neutralności klimatycznej odnosi się do całej instalacji, a nie wszystkie emisje kwalifikują się do przydziału bezpłatnych uprawnień, emisje historyczne (i cele, zob. poniżej) muszą być również przewidziane w odniesieniu do emisji niekwalifikowalnych do przydziału. Mogą one być traktowane podobnie do koncepcji podinstalacji i wyrażone jako emisje specyficzne, np. na MWh (w przypadku produkcji energii elektrycznej), na TJ dotyczące spalania w pochodniach itp. Przypisanie emisji do podinstalacji musi odbywać się zgodnie z zasadami określonymi w części 10 załącznika VII do FAR pod względem emisji specyficznych (tCO₂eq/jednostka działalności). Przy określaniu emisji CO₂ dla produktu innego niż na poziomie działalności podinstalacji dla podinstalacji rezerwowych należy wziąć pod uwagę, czy produkt jest wytwarzany w granicach instalacji, czy też ciepło jest produktem (produkcja produktów poza granicami instalacji).

Jeżeli (pośrednie) cele są określone w odniesieniu do wartości benchmarku dla każdej odpowiedniej podinstalacji (zob. sekcja 3.2.4), należy również podać historyczne emisje w odniesieniu do wartości benchmarku dla tych podinstalacji. Opcjonalnie na poziomie instalacji lub podinstalacji można również uwzględnić bezwzględne emisje historyczne.

3.2.4 Wartości docelowe i kamienie milowe

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie PNK termin „kamienie milowe” odnosi się do jakościowych wskaźników postępu, podczas gdy „wartości docelowe” odnosi się do ilościowych wskaźników postępu w kierunku osiągnięcia środka lub inwestycji w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., jak opisano w Europejskim prawie o klimacie (zob. również *ramka 4* w sekcji 2.2.1). Oba muszą być zdefiniowane zgodnie z FAR i MRR.

Docelowe specyficzne poziomy emisji muszą być określone na 2025 r., a następnie w każdym pięcioletnim okresie, wyrażone jako ilość emisji gazów cieplarnianych na jednostkę działalności, która ma zostać osiągnięta w każdym roku w pięcioletnim okresie docelowym i dla każdej podinstalacji objętej wskaźnikiem emisyjności. Oznacza to emisje na jednostkę produktu dla podinstalacji typu p-BM i podinstalacji dotyczących emisji procesowych, emisje na jednostkę ciepła zużytego w przypadku podinstalacji cieplnych oraz emisje na jednostkę paliwa zużytego w podinstalacjach paliwowych. Jeśli chodzi o emisje historyczne opisane powyżej, w przypadku dwóch ostatnich podinstalacji emisje mogą być również wyrażone w przeliczeniu na jednostkę produkcji. Jak wspomniano wcześniej, odnosi się to do wartości docelowych *emisji*, niekoniecznie do wartości docelowych *redukcji emisji*. Zwłaszcza w perspektywie krótkoterminowej środki mogły jeszcze nie zostać wdrożone, a docelowy poziom emisji mógłby być równy bazowym poziomom emisji.

Ponadto należy podać względną redukcję emisji dla każdego roku.

Wartości docelowe na poziomie podinstalacji muszą być również określone w odniesieniu do wartości

⁴¹Zgodnie z zasadami FAR są one wyrażone w TJ, a nie w jednostkach produktu.

benchmarku, np. zmniejszenie specyficznych poziomów emisji klinkieru do 20 % poniżej wartości referencyjnego wskaźnika emisyjności (benchmarku) dla klinkieru, przy użyciu wartości benchmarku, która ma zastosowanie w momencie pierwszego przedłożenia PNK (t.j. po raz pierwszy, przed ewentualnym ponownym złożeniem zaktualizowanego PNK).

Bezwzględne cele redukcji emisji można również określić na 2025 r., a następnie na okres pięciu lat, ale tylko w uzupełnieniu wspomnianych powyżej docelowych specyficznych poziomów emisji. W przypadku gdy instalacja ma więcej niż jedną podinstalację, na poziomie podinstalacji należałoby określić bezwzględne cele redukcji emisji (przy czym docelowy poziom instalacji stanowi sumę docelowych wartości podinstalacji w zakresie emisji bezwzględnych).

Należy określić kamienie milowe na 2025 r. i każdy kolejny pięcioletni okres, które będą spójne z wymaganymi postępami w osiąganiu określonych docelowych poziomów emisji w odpowiednim okresie. Należy przedstawić szczegółowe opisy każdego etapu pośredniego (zob. przykład poniżej).

Przykładowy opis wartości docelowych i kamieni milowych

Przedsięwzięcie ujęte w PNK polega na zastąpieniu pieca, który wymaga inwestycji w nowy piec opalany zrównoważoną biomasą lub energią elektryczną w celu zastąpienia jednego z dwóch starych pieców napędzanych paliwami kopalnymi w 2029 r. Powiązane wartości docelowe i kamienie milowe, które należy umieścić w PNK, mogą być następujące.

Częściowe wartości docelowe:

- *W 2025 r. utrzymanie na historycznym poziomie z okresu odniesienia, przy założeniu, że nie zostaną wdrożone żadne inne środki;*
- *W 2030 r. specyficzne emisje zostaną zmniejszone o 50 % w porównaniu z historycznymi poziomami okresu odniesienia.*

Kamienie milowe:

- *Ostateczna decyzja inwestycyjna podjęta w 2027 r.;*
- *Demontaż starego pieca w 2028 r.;*
- *Uruchomienie nowego pieca w 2029 r.*

3.2.5 Środki i inwestycje

W odniesieniu do każdego ze środków i inwestycji, które mają zostać zrealizowane w każdym z pięcioletnich okresów do 2050 r., aby osiągnąć częściowe wartości docelowe i kamienie milowe, w PNK należy zawrzeć szczegółowy ich opis. Należy określić kwoty inwestycji w łącznej kwocie przypadającej na inwestycję w danym roku (wyrażoną w euro/rok), a także średnioroczne w okresach pięcioletnich dla każdego przedsięwzięcia.

Inwestycje dokonane przed ustanowieniem PNK mogą zostać włączone do PNK⁴², o ile finansowane środki staną się skuteczne (a tym samym wpływają na emisje) dopiero *po* okresie odniesienia (2019–2023). W przypadku instalacji sieci ciepłowniczej inwestycje dokonane po 2029 r. nie mogą być brane

⁴²Oraz wzięte pod uwagę w celu ustalenia wartości inwestycji wymaganych do warunkowego przydziału dodatkowych bezpłatnych uprawnień dla ciepłownictwa.

pod uwagę przy ocenie zgodności ze specjalnymi wymogami, ponieważ nie przyczyniłyby się do znacznej redukcji emisji przed 2030 r. Późniejsze inwestycje można było rozważyć jedynie w celu podjęcia decyzji, czy instalacja osiągnęła pośrednie kamienie milowe i wartości docelowe.

Ponieważ art. 22b ust. 3 FAR odnosi się do znacznych redukcji emisji, *które mają zostać osiągnięte przed 2030 r., a nie do (do końca) 2030 r.*, środki zawarte w PNK muszą zostać wprowadzone w 2029 r., przy czym redukcja emisji odzwierciedlona jest w rocznym raporcie przedłożonym na 2029 r. (zob. również sekcja 2.4). Jednakże, jeśli inwestycje zostaną zakończone po 30 czerwca 2029 roku, biorąc pod uwagę sezonowy charakter działalności ciepłowniczej, możliwe jest wykazanie osiągnięcia znaczącej redukcji emisji, odzwierciedlonej w rocznym raporcie emisji składanym za 2030 rok. W takim przypadku należy przedstawić dokumentację potwierdzającą, że inwestycja została zrealizowana i w pełni uruchomiona do 31 grudnia 2029.

Przypisane emisje obejmują emisje związane z importowanym ciepłem. W związku z tym zmiana struktury zaopatrzenia w ciepło w kierunku bardziej wydajnego wytwarzania ciepła mogłaby również kwalifikować się jako środek obniżający emisyjność. W PNK należałoby jednak wyraźnie opisać, że zmiana ta odnosi się do środków i inwestycji podjętych przez podmiot gospodarczy, które prowadzą do tej zmiany dostawcy.

Projekty finansowane z innych funduszy publicznych lub instrumentów finansowych mogą zostać uwzględnione w PNK, ale tych samych kosztów nie można pokryć dwukrotnie, tj. nie można ich pokryć również w ramach warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień. Innymi słowy, inwestycje pokrywające koszty tych projektów, które zostały już sfinansowane z takich funduszy/instrumentów publicznych, nie mogą być zaliczane do inwestycji zmierzających do osiągnięcia znacznej redukcji emisji do celów warunkowego przydziału bezpłatnych uprawnień.

Środki określone w PNK w celu osiągnięcia (pośrednich) celów należy opisać wystarczająco szczegółowo, aby właściwy organ ocenił, że są one istotne z punktu widzenia celów i spełniają wymogi określone w rozporządzeniu w sprawie PNK. Opis powinien również zawierać wystarczająco szczegółowe informacje, aby weryfikator mógł sprawdzić dokładność SNK i ocenić, czy PNK został wdrożony.

Poniższe przykłady pokazują, w jaki sposób opis środków i inwestycji jest przewidziany we wzorze PNK, wraz z informacjami i nagłówkami zawartymi w tabelach PNK, natomiast dalsze szczegóły można podać w dodatkowych plikach.

Przykład opisu środków (na górze) i inwestycji (na dole) we wzorze PNK

I Measures			
1 Measure description and reasons			
Please list here all relevant planned measures (e.g. electrification of fossil-powered furnaces) until 2050, providing for each measure the following information:			
- the period during which the measure is planned to be taken. If a measure has impacts in more than one period, please select the period in which it will be first implemented; - a short name or internal ID for each measure in order to facilitate making reference to each measure later in this template; - a detailed description of each measure. It is possible to refer to an attached document file, if the description exceeds the space provided here (then please list the exact file name here and in sheet K_Comments).			
Measures should be entered as aggregated as possible. E.g. process optimisations over different periods can be entered as one measure with the period of the first optimisation.			
No.	Period	Short name or internal ID	Detailed description
Ex.1	2031-2035	Hydrogen steel	Replacement of BF/BOF with DRI using green hydrogen (further details see separate file 'CNP file.docx')
Ex.2	2025-2030	Measures AB 5 to 7	Process optimisations over different periods starting from 2027
ME1			
ME2			
ME3			
ME4			
ME5			
ME6			
ME7			
ME8			
ME9			
ME10			

II Investments

1 Investment

Please list here all investments providing the following information:

- the year in which the investment is planned to be taken;
- a short name or internal ID for each investment in order to facilitate making reference to each investment later in this template;
- the corresponding investment costs in mio. €. This value should be expressed as the one-off investment costs; annualisation will be done automatically under point 2) below;
- a detailed description of each investment. It is possible to refer to an attached document file, if the description exceeds the space provided here (then please list the exact file name here and in sheet K_Comments).

No.	Year	Short name or internal ID	Costs in M€	Detailed description of investments
Ex.1	2032	New electric furnaces	152	Purchase and installation of electric furnaces (further details see separate file 'CNP file.docx')
IN1	2026	new conveyer belts	20	Purchase and installation 2 new conveyer belts (further details see separate file 'CNP 1 file.docx')
IN2	2032	3 new electric furnaces	152	Purchase and installation of 3 electric furnaces (further details see separate file 'CNP 2 file.docx')
IN3	2037	2 additional new electric furnaces	110	Purchase and installation of 2 electric furnaces (further details see separate file 'CNP 3 file.docx')
IN4				
IN5				
IN6				
IN7				
IN8				
IN9				
IN10				

2 Investments annualised Euros

The annualised Euros per year for each five-year period are automatically calculated based on the inputs under point 1) above.

Period	2025	2026-2030	2031-2035	2036-2040	2041-2045	2046-2050
Annualised M€	0.00	4.00	30.40	22.00	0.00	0.00

Jeśli chodzi o szczegółowy opis **inwestycji** wymaganych w PNK (zob. ramka tekstowa poniżej), można zastosować podejście podobne do minimalnych wymogów dotyczących audytów energetycznych w ramach dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej. Wytyczne c) załącznika VI do dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej wymagają, aby audyty energetyczne „uwzględniały, w miarę możliwości, analizę kosztów cyklu życia (LCCA) zamiast prostych okresów zwrotu (SPP) w celu uwzględnienia długoterminowych oszczędności, wartości rezydualnych inwestycji długoterminowych i stóp dyskontowych”⁴³. Informacje te można również wykorzystać w uzasadnieniu wybranych środków, o które wystąpiono w ramach opisu skutków środków (zob. sekcja 3.2.6).

Pole tekstowe 22 rozporządzenia PNK, załącznik A pkt 6 lit. b): Opis inwestycji w PNK

6 b) szczegółowy opis i ilościowe określenie inwestycji związanych ze środkami, wyrażone jako euro zainwestowane w danym roku, jak również roczne euro rocznie dla każdego pięcioletniego okresu;

Do przeliczenia kosztów inwestycji, dla walut innych niż euro stosuje się średni roczny kurs wymiany dla tego samego roku, który został wykorzystany do ustalenia średniej ceny dodatkowych uprawnień do emisji.

Jeżeli istnieją **warunki podstawowe i potrzeby infrastrukturalne**, które muszą zostać wprowadzone przed wdrożeniem konkretnych środków i inwestycji, należy je szczegółowo opisać w PNK. Jeżeli nie istnieją warunki, w jakich środek może zostać wdrożony, można wdrożyć inne środki w celu zapewnienia osiągnięcia określonych wartości docelowych i kamieni milowych. Włączenie tych informacji ułatwi weryfikację osiągnięcia wartości docelowych i kamieni milowych po przedłożeniu CNR. Jeżeli warunki podstawowe lub infrastrukturalne wymagane w odniesieniu do któregośkolwiek ze środków i inwestycji nie zostały wprowadzone, a alternatywne środki służące osiągnięciu określonych wartości docelowych i kamieni milowych nie są wykonalne, należy przedłożyć właściwemu organowi zaktualizowany PNK. Ten zaktualizowany PNK musi zawierać zaktualizowane wartości docelowe i kamienie milowe prowadzące do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., odzwierciedlając wpływ braku wymaganych warunków podstawowych lub infrastrukturalnych określonych we wcześniejszej wersji PNK.

⁴³Analiza kosztów cyklu życia (LCCA) jest narzędziem do określenia najbardziej opłacalnej opcji przy porównywaniu konkurencyjnych alternatywnych środków do „zakupu, posiadania, eksploatacji, utrzymania lub zbycia składnika aktywów lub procesu wykorzystującego energię”. Do oceny zdyskontowanej korzyści netto wynikającej z proponowanego alternatywnego środka w celu podjęcia decyzji o inwestycjach wykorzystuje się wartość bieżącą netto (NPV) scenariusza biznesowego i alternatywnego środka (środków alternatywnych) oraz stopę dyskontową. W zaleceniach dotyczących minimalnych wymogów dotyczących wdrażania dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej stwierdza się, że „LCCA należy stosować, gdy każdy wariant alternatywny jest równie odpowiedni do wdrożenia ze względów technicznych. Audyty energetyczne powinny w miarę możliwości opierać się na LCCA w prostych okresach zwrotu”.

Zob.: DG ENER, 2015, A Study on Energy Efficiency in Enterprises (Badanie na temat efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach): Audyty energetyczne i systemy zarządzania energią Wdrażanie krajowych minimalnych kryteriów dotyczących audytów energetycznych, zgodnie z załącznikiem VI do dyrektywy w sprawie energii Dyrektywa w sprawie efektywności, Ricardo, zob.: https://energy.ec.europa.eu/system/files/2016-10/eed-art8-study_on_minimum_criteria_for_energy_audits-wp3-final_0.pdf.

Przykłady warunków podstawowych i potrzeb infrastrukturalnych

Przykłady warunków podstawowych i potrzeb infrastrukturalnych mogą obejmować:

- Infrastruktura do transportu wychwytywanego CO₂, dostępność geologicznych składowisk lub zapotrzebowanie na jej wykorzystanie, a także odpowiednie przepisy wykonawcze dotyczące np. zdrowia i bezpieczeństwa.
- Dostępność wystarczającej mocy sieci elektroenergetycznej oraz dostępność w odpowiednim czasie wystarczających przyłączy do elektryfikacji procesu produkcji przemysłowej.
- Dostępność wystarczających dostaw wodoru oraz akceptacja przez organy publiczne i zakłady ubezpieczeń protokołów dotyczących ryzyka i bezpieczeństwa, aby umożliwić przejście na produkcję opartą na wodorze.
- Formalna akceptacja wykorzystania odpadów lub materiałów poddanych recyklingowi w niektórych zastosowaniach.

3.2.6 Wpływy

Dla każdego ze środków i inwestycji objętych PNK należy podać zarówno jakościowe, jak i ilościowe oszacowanie ich wpływu na emisje gazów cieplarnianych z instalacji dla każdego z pięcioletnich okresów. W miarę możliwości wpływ należy podać w podziale na kategorie oddziaływania, jak pokazano w tabeli 2.

Tabela 2 Przykłady środków w różnych technologiach niskoemisyjnych lub kategoriach oddziaływania

Kategoria oddziaływania	Przykłady
(I) przejście na technologie niskoemisyjne lub bezemisyjne	Zastosowanie anod obojętnych w przemyśle aluminiowym, cement bez klinkieru
(II) efektywność energetyczna i oszczędność energii	Dodanie wstępnego kalcynatora i podgrzewaczy wielostopniowych do pieca cementowego Produkcja etylenu z surowców takich jak metanol,
(III) przejście z paliw kopalnych na:	
(1) Wodór	Przejście od zintegrowanej produkcji stali z wykorzystaniem węgla/koszy z piecami BF/BOF na stal produkowaną metodą DRI z wykorzystaniem zielonej energii elektrycznej i ekologicznego wodoru
(2) elektryczność	Przejście z produkcji stali węglowej/koksowej (BF/BOF) na elektryczne piece łukowe Wykorzystanie wielkogabarytowego szklanego pieca hybrydowego o wysokim udziale energii elektrycznej

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

Kategoria oddziaływania	Przykłady
(3) biomasa ⁴⁴	Zastąpienie paliw kopalnych w piecu cementowym większą ilością biomasy (zgodnie z kryteriami RED II)
(4) paliwa alternatywne ze strumieni odpadów	Zgazowanie odpadów z produkcji biodiesla do produkcji gazu syntezowego Zastąpienie węgla paliwem odpadowym w produkcji sody kalcyonowanej
(5) inne źródła energii odnawialnej	Produkcja zielonego wodoru poprzez elektrolizę
(IV) oszczędne gospodarowanie zasobami, w tym mniejsze zużycie materiałów i recykling	Wzrost recyklingu chemicznego w przemyśle tworzyw sztucznych Wzrost recyklingu w sektorach takich jak szkło
(V) utylizacja i składowanie wychwytywania dwutlenku węgla	Wychwytywanie dwutlenku węgla do geologicznego składowania gazu odlotowego wielkopieczowego w sektorze żelaza i stali

PNK powinien również przedstawić uzasadnienie, dlaczego środki i inwestycje zawarte w planie zostały wybrane w porównaniu z innymi alternatywami o potencjalnie większym wpływie na redukcję emisji. Może to obejmować na przykład obowiązki wynikające z innych – krajowych lub wspólnotowych – przepisów (np. dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej).

⁴⁴Spełnienie kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, o których mowa w art. 38 ust. 5 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066.

4 Załącznik A Wykaz skrótów

ALCR	Rozporządzenie w sprawie zmiany poziomu działalności
AVR	Rozporządzenie w sprawie akredytacji i weryfikacji
BFG	Gaz pieca wybuchowego
BM	Wskaźnik referencyjny (benchmark)
BMU	Akt wykonawczy aktualizujący wskaźnik referencyjny (benchmark)
WO	Właściwy organ
CCS	Wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla
CCU	Wychwytywanie i wykorzystywanie dwutlenku węgla
KOGENERACJA	Połączone ciepło i moc
PNK	Plan neutralności klimatycznej
SNK	Sprawozdanie dotyczące neutralności klimatycznej
CIMs	Przejściowe ogólnowspólnotowe i w pełni zharmonizowane wdrażanie Środków wykonawczych zgodnie z art. 10a ust. 1 dyrektywy w sprawie EU ETS
CLL	Wykaz narażenia na ucieczkę emisji, akt delegowany
CSCF	Współczynnik korekcji międzysektorowej
CSRD	Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw
DH	Sieć ciepłownicza
EED	Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej
ETS	System handlu uprawnieniami do emisji, tu zawsze odnosi się do EU ETS
EU ETS	Europejski system handlu uprawnieniami do emisji
FAR	Ogólnounijne przepisy dotyczące zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji zgodnie z art. 10a ust. 1 dyrektywy w sprawie EU ETS
PKB	Produkt krajowy brutto
GC	Gaz cieplarniany
HAL	Historyczny poziom działalności
IED	Dyrektywa w sprawie emisji przemysłowych
IPPC	Zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola
ISO	Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna
LCCA	Analiza kosztów cyklu życia
LRF	Współczynnik redukcji liniowej

Tłumaczenie robocze wykonane przez KOBiZE. W razie jakichkolwiek wątpliwości należy odwołać się do tekstu anglojęzycznego.

MS	Państwa członkowskie
MRR	Rozporządzenie w sprawie monitorowania i sprawozdawczości
MRV	Monitorowanie, sprawozdawczość i weryfikacja
NIMs	Krajowe środki wykonawcze
p- BM	Wskaźniki emisyjności dla produktów
RF	Współczynnik redukcji
RRF	Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności
QA/QC	Zapewnienie jakości/kontrola jakości
VR	Sprawozdanie z weryfikacji

5 Załącznik B Przegląd odpowiednich przepisów

W porządku chronologicznym (odwrotnym)

Numer legislacyjny	Tytuł skrótu	URL
Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2025/772	Zmieniony ALCR	https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2025/772/oj/eng
Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2024/873	Zmieniony FAR	https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02019R0331-20240101 (consolidated version)
Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2023/2441	Rozporządzenie PNK	https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32023R2441
Dyrektywa (UE) 2023/959	Przegląd dyrektywy w sprawie EU ETS w 2023 r.	http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj
Rozporządzenie (UE) 2023/955	Rozporządzenie w sprawie Społecznego Funduszu Klimatycznego	http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj
Dyrektywa (UE) 2023/1791	Przegląd dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej w 2023 r.	http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj
Dyrektywa (UE) 2022/2464	Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw (CSRD)	http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj
Rozporządzenie (UE) 2021/1119	Europejskie prawo o klimacie	http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj
Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/447	Decyzja dotycząca wskaźnika referencyjnego	http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/447/oj
Rozporządzenie (UE) 2021/241	Rozporządzenie w sprawie Funduszu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności	http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj
Rozporządzenie delegowane (UE) 2019/331	Rozporządzenie w sprawie zasad przydziału bezpłatnych uprawnień (FAR)	http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/331/oj

Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2018/2066	Rozporządzenie w sprawie monitorowania i sprawozdawczości (MRR)	http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2066/oj
Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2018/2067	Rozporządzenie w sprawie weryfikacji danych oraz akredytacji weryfikatorów (AVR)	https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067
Dyrektywa 2012/27/EU	Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej (EED)	http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/oj
Dyrektywa 2010/75/EU	Dyrektywa w sprawie emisji przemysłowych (IED)	http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj
Dyrektywa 2003/87/EC	Dyrektywa EU ETS	https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32003L0087
Dyrektywa 2003/4/EC	Publiczny dostęp do informacji o środowisku	zob. https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:041:0026:0032:EN:PDF